NGÀY NAY

NĂM THỨ NĂM - THỨ BẢY 16 MARS 1940 - SỐ 203 - GIÁ 0p 12

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ : 80, ĐƯỜNG QUAN THÁNH — TÉL : 874

Hội Chùa Hương

MẸ BẢO CON : — Con niệm Phật luôn miệng đi, để Phật phù hộ cho lên giốc được đỡ mỏi.

LƯỠNG NGHI BỔ THẬN

LE HUY PHACH

Trong số 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh ở thận. Bại thận : đau lưng, mờ mắt, ù tai, rức đầu, tiểu tiện vàng, tinh khí loãng... Hoặc sinh ra mộng-tinh, di-tinh, hoạt tinh, liệt dương... Hoặc những người vì thủ dâm mà sinh ra tức ngực, hay đánh trống ngực, di-tinh, mộng tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tình vì uống phải nhiều thứ thuốc công phạt làm hại thận khí mà sinh ra đau lưng như bẻ, ù tai, chảy nước mắt, hoa mắt, rụng tóc, ướt qui đầu...

Có các bệnh kể trên đều dùng « Lưỡng nghi bổ thận » số 20 của Lê-huy-Phách các bệnh khỏi hết — sinh khí cố tinh, khỏi bại thận, khỏi di tinh, khỏi mộng tinh, khỏi hoạt tinh, khỏi bệnh liệt dương, chắc như vậy !

Lưỡng nghi bổ thận số 20 của Lê-huy-Phách là một thứ thuốc bổ thận hay nhất ở xứ này. Giá 1p.00 một hộp.

Đàn bà bất điều kinh

Dùng thuốc Lê huy Phách hay nhất

ĐIỀU KINH CHỦNG NGỌC số 80 giá 1p.50. Các bà có bệnh bất điều kinh, khi lên tháng, khi xuống tháng, huyết ra tím đen, có khi ra khí hư nữa. Trong người bần thần mỏi mệt, kém ăn, ít ngủ, hoa mắt, ù tai, đau bụng khi hành kinh... dùng thuốc Điều kinh chủng ngọc số 80 của Lê-huy-Phách, kinh nguyệt điều hòa, tốt cho sự sinh dục, mau có thai nghén.

ĐIỀU KINH BỔ HUYẾT số 21 giá 1p 00 — Các cô kinh hành sai hẹn, tháng có, tháng không, da vàng, quầng mắt thâm, người nhọc mệt, dùng Điều kinh bổ huyết số 21 giá 1p.00, kinh hành đúng hẹn, da dẻ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

Thanh niên cứu khổ hoàn

Trị tận gốc các bệnh Lậu !

Một thứ thuốc lậu hoàn toàn linh nghiệm, hay hơn hết thảy các thứ thuốc Tây, Tàu, Ta, đã có bán từ xưa ở xứ này. Thuốc này có đặc tính chữa các bệnh Lậu : không cứ là kinh niên hay mới mắc, tức buốt hay ra mủ, bệnh Lậu phải lại hay phải nhiều lần, bệnh Lậu có nhiều biến chứng nguy hiểm, bệnh Lậu ở đàn ông, đàn bà hay đàn bà có thai đều dùng Thanh Niên Cứu Khổ Hoàn số 70, giá 1p20, dùng được nhiều ngày, khỏi tuyệt nọc các bệnh Lậu. Thứ thuốc Thanh niên cứu khổ hoàn này hiệu nghiệm phi thường. Các ngài hãy hỏi những người đã dùng qua rồi sẽ biết.

Nhà thuốc LE HUY PHACH

19 Boulevard Gia-Long (phố Hàng Giò) — Hanoi

Khắp các tỉnh ! Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mên đều đâu cũng đều có đại-lý bán đủ các thứ thuốc của nhà thuốc Lê-huy-Phách

---

AN-THÁI

Grand fabrique de Pousse-Pousse

Gặp khi gió kép mưa đơn,
Dùng xe AN-THÁI chẳng cơn cớ gì.

◇

Có bán đủ cả : Vải, Săm, Lốp và đồ phụ-tùng xe-tay

N° 2, Rue Nguyễn Trọng-Hiệp Hanoi

Mua tem cũ

Cần mua tem Pháp và Đông-dương hạng to : Từ 1p đến 40p một trăm.

Hỏi : M. N. K. HOÀN
47. Bloc Khaud Nord — Hanoi

DOCTEUR

Cao Xuân-Câm

de la Faculté de Paris
Ancien Médecin Chargé de l'Institut antivénérien de Hué

Chữa đủ mọi bệnh. Chuyên-trị Nội-thương và bệnh Hoa-liễu.

Khám bệnh tại :
153, Henri d'Orléans — HANOI
(Phố Cửa Đông, cạnh hội Hợp-Thiện)

Có phòng dưỡng bệnh.

Sách « NÓI CHUYỆN VỚI CON » bán tại hiệu Thụy-Ký, 98, Hàng-Gai (Rue du Chanvre).
Giá 0p 35 một quyển.

Mạnh bằng 10 lần thuốc

Bổ-Thận Cửu-Truyền

THUỐC :

VẠN-BẢO

LÀ CỨU-TINH CỦA TÌNH YÊU

có thứ cho đàn ông, có thứ cho đàn bà

Một hộp dùng 10 ngày giá : 4p 00.

Tổng phát-hành phía Bắc : VAN HOA
8, Rue des Cantonnais — Hanoi

Tổng phát-hành phía Nam : VO-DINH-DAN
323, Rue des Marins — Cholon

ĐẠI-LÝ :
MAI-LĨNH : 60-62, Cầu-Đất, Haiphong.
NGUYỄN VĂN-ĐỨC : 11, Rue des Caisses, Hanoi.

OUVERTURE
LE SAMEDI 14 OCTOBRE 1939

CABINE PROPHYLACTIQUE du Docteur HỶ

Ancien Interne de l'Hôpital St Lazare de Paris

Spécialiste des maladies vénériennes

Ouverture en permanence la nuit de 22 heures à 6 heures du matin

Pour tous soins préventifs contre les maladies vénériennes
(Đề phòng bệnh hoa-liễu)

N° 2, RUELLE HỘI-VŨ

KIẾN TRÚC SƯ TỪ-NGHỆ

Đã tiếp khách tại phòng giấy N° 21 bis Jean Soler Hanoi.
Tél. N° 12 - 23.

Trước khi sây dựng bất cứ gì các ngài đều nên đến, bao giờ cũng được vừa ý.

CÁC NGÀI MUỐN DÙNG :

CHEMISETTE
MAILLOT DE BAIN
PULL'OVER LAINE

Xin tìm cho được áo có dấu hiệu

Cécé

Vì áo đó hoàn toàn đẹp và dùng được rất bền lâu.

HÔM NAY

EM VẪN ĐI CHƠI VỚI ANH ĐƯỢC !

— Ủa ? Bữa nay là ngày hành-kinh của em mà !

— Vâng ! Nhưng em đã có uống trước 1 hộp BẠCH YẾN-HOÀN rồi. Mấy ngày hành-kinh trước kia anh thấy em khổ sở chịu ớn lạnh cả ngày, hay những trận nhức đầu, cùng những cơn đau bụng kinh hồn, là bởi em chưa biết thuốc ấy.

— Bây giờ thì em không còn lo ngại ngày hành-kinh nữa. Ngày ấy đối với em là một sự thường

— Thảo nào anh trông em vui vẻ quá !

— Và, em còn ước ao rằng, nếu các bạn gái được biết như em, thì cái ngày lo sợ nhứt của người đàn bà ấy, sẽ thành *ngày không đáng sợ* » tí nào cả.

— Đời sẽ đẹp, và đẹp hơn nữa, có phải không anh ?

BẠCH-YẾN-HOÀN LÀ BẠN QUÍ CỦA PHÁI ĐẸP
(1 HỘP 1p.00)

Bán tại nhà thuốc VO-DINH-DAN 323 Marins Cholon, Saigon, Pnompênh.

VAN-HOA N° 8 Rue des Cantonnais, Hanoi.

Nhan sắc đàn bà là cái phúc hay cái họa cho cuộc đời của thanh niên ?

— Muốn biết rõ những bí quyết của đàn bà thường dùng để chiếm lòng yêu của đàn ông ;

— Muốn biết rõ tâm-sự thầm kín của người đàn bà đẹp ;

— Muốn biết cái nhan sắc lộng lẫy của người đàn bà nguy hiểm đến bậc nào ?

— Muốn biết rõ mưu mẹo quỷ quyệt của một bậc giai nhân tuyệt thế nước Việt đã dùng để gây nên cuộc binh đao tàn khốc và để rửa được thù cho tổ quốc,

HÃY ĐỌC CUỐN :

CÔ GÁI GIẶT SA

một cuốn chuyện rất có giá trị do Phạm-tế-Tiếp soạn giá Op 35

Sách in có hạn, đại-lý cần bao nhiêu cuốn, gửi thư về lấy ngay kẻo hết. Thư từ để :

Monsieur NGUYỄN - GIA - VỸ
Directeur des « Éditions Choisies »
62 RUE DE TAKOU - HANOI

ĐỜI VÔ ĐỊNH, tiểu thuyết của Phạm ngọc Khôi, đã hết. Các bạn đợi kỳ tái bản

CON ĐƯỜNG TRỤY LẠC, của Thiệu-Hùng, gần hết.

VÕ-ĐỨC-DIÊN
KIẾN TRÚC SƯ

8 Place Négrier
HANOI — Tél. 77

VIOXOL

Thuốc bổ huyết, chế riêng cho những người thiếu máu, mới ốm khỏi, làm cho đỏ da, chóng mạnh. 1 chai : 0p.95

VIN TONIQUE DU BON SECOURS

Rượu bổ Một chai : 2p.00

Chế tại : PHARMACIE DU BON SECOURS
Mme Nguyễn Đình - Hoằng
52, Bd Đồng-Khánh — Hanoi — Tél. 454

BỊNH

DI - TINH

TRỊ KHỎI ĐƯỢC KHÔNG ?

Người ta nói nhiều về bệnh Di-Tinh lắm, khỏi phải nhắc nữa, các bạn cũng biết bình-trạng và những tai hại của bịnh ấy làm cản-cỗi không biết bao nhiêu đời của thanh-niên.

Tuy nguy hiểm, nhưng không phải là không thể trị.

Năng tập thể-dục, sống ngoài ánh sáng, tránh những điều quá kích-thích đến dục-tình, ăn uống điều-độ, là phương-pháp trị bịnh Di-Tinh tốt nhứt.

Ngoài ra các bạn cũng nên biết rằng có tập thể-dục mà còn uống thuốc *Cố-tinh Ích-thọ-hoàn* mỗi ngày, thì cái kết-quả còn mau lẹ hơn nữa.

Dùng thuốc *Cố-tinh Ích-thọ-hoàn*, các bạn được chắc chắn trị bệnh Mộng-tinh được mau, và nếu bịnh nặng đến Di-tinh hay Hoạt-tinh, dùng nhiều lắm trong 5 hộp là thật mạnh. Cái hay của *Cố-tinh Ích-thọ* là ở chỗ *bịnh không bao giờ trở lại*

Một hộp 1p.00

Có bán khắp nơi và tại nhà thuốc :

VÕ ĐÌNH-DẦN
Chợ-lớn, Saigon, Pnom-Pênh
VAN-HOA
8, Cantonnais, Hanoi

MUỐN DÙNG

GỖ NGHỆ

nên hỏi :

Dinh V.-Tuong

BEN - THUY
Tél. 14 (*près de Vinh*)

CHỈ GIÙM

Ai mắc bệnh lao

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khúc-khắc, ho có đàm trắng, xanh vàng, hôi thối, bịnh nhẹ có khi bị hành nóng lạnh, mà đã điều trị thuốc Tây, Nam không dứt, nên uống thuốc gia truyền của cụ Trịnh hải Long (nội tổ ông đốc-học-hào). Thuốc đã cứu đặng muôn ngàn người. Có 2 thứ (thứ 5p. và thứ 3p.50. Ở xa mua thuốc gửi mandat cho ông :

TRỊNH-VĂN-HÀO, Directeur Ecole Villa n. 110 rue Vassoigne Tândinh, Saigon

C'est écrit :

Tôt ou tard vous achèterez des chemises à col BALEINÉ et TRUBÉNISÉ chez votre chemisier spécialiste

THUẬN THÀNH LONG
15, Rue du Riz — Hanoi
Agent à Namdinh :
BAZAR AU BON MARCHÉ
140-142, Paul Bert — Namdinh

Quá tam ba bận hay là :

VẬN KHÚC NGHÊ THƯỜNG

Số Ngày Nay mùa xuân năm này có đăng kịch « Khúc nghê thường », trong đó một nhân vật hát hai đoạn của bài ca « Dương Quý Phi túy tửu »

Một tuần sau tôi nhận được bức thư của ông Phan Linh nói đó là một bài thơ Đường mà tôi đã chép sai. Giá tôi cứ chịu là dốt thơ Đường mà trả lời lờ mờ rằng đó không phải là những câu thơ Đường, như thế cũng xong, chả ai biết mình dốt thơ Đường. Đằng này tôi lại như muốn người ta tưởng mình giỏi thơ Đường và đã quả quyết trả lời rằng đó là bốn câu thơ trong bài « Trường hận ca » của Bạch cư Dị, thế mới tai hại.

Sự thực thì trong bài « Trường hận ca » không có bốn câu thơ mà ông Phan Linh đã sao lục. Tôi có thể tra cứu trong tập thơ Bạch cư Dị mà biết được. Chính tôi cũng có đi tìm tập thơ ấy, nhưng đáng tiếc, và đáng giận cho tôi, tập thơ Bạch-cư-Dị tôi lại cho một người bạn (nay đã quá cố) mượn, mà hiện giờ tôi vẫn chưa đòi về. Trong lúc nghi nghi hoặc hoặc, một chút cầu thả đã khiến tôi phạm một lỗi đối với cổ nhân, là gán cho người ta những câu thơ mà người ta không hề viết.

Kể thì cái dốt của tôi cũng có thể là một cái dốt thông thái, vì đã mấy ai biết tôi dốt. Cũng như người Pháp đi trích những câu thơ Hy-lạp của Terpandre mà bảo là thơ của Archiloque hay thơ của Simonide thì đã dễ ai biết thực hư. Người ta còn trầm trồ khen mình học rộng nữa là khác.

Nhưng có người đã trông rõ thực hư, và đã thấy cái dốt ghê gớm của tôi. Người ấy là ông Mai Khanh.

Xin đăng dưới đây nguyên văn bức thư của ông Mai Khanh

« Hà-tĩnh le 9 Mars 1940

Kính ông Khái Hưng Hanoi.

Thưa ông,

Trong số báo 200 (N. N) có bài ông trả lời thơ ông Phan Linh về kịch «Khúc nghê thường» ông đăng trong số báo tết, đọc bài tứ tuyệt Đường thi ông Phan Linh chép ra, thấy hơi lạ tai, nhận ra thì là một bài thơ chắp. Hai câu trên bài ấy là hai câu trên bài « Tây cung xuân oán », và hai câu dưới là hai câu dưới của bài « Tây cung thu oán », hai bài này đều của Vương-xương-Linh đời Đường, chứ không phải là ở trong bài « Trường hận ca » của Bạch-cư-Dị cũng đời Đường. Trong bài « Trường hận ca » không có câu nào như bốn câu trong bài ông Phan Linh chép ra.

BÀI TÂY CUNG XUÂN OÁN

Tây cung dạ tỉnh bách hoa hương
Dục quyển châu liêm xuân hận trường
Tà bảo vân hòa thâm kiến nguyệt
Mông lung thu sắc ấn Chiêu dương.

BÀI TÂY CUNG THU OÁN

Phù dung bất cập mỹ nhân trang
Thủy diện phong lai châu thúy hương
Khước hận hàm tình yển thu phiến
Không huyền minh nguyệt đãi quân vương

Vương-xương-Linh.

Không dám khoe chữ, song sợ rằng cái hại đọc thơ Đường, đọc báo rồi lại học thuộc và ngâm nga, người khác nghe sẽ chê rằng người đọc ngâm sai, thơ đâu Ngô minh Sở, cái hại đọc lại nại ra là học ở trong qui báo, thực ra chỉ vì ông vội tin lời ông Phan Linh và lãng trí một chút.

Vậy kính thư mong ông xét lại chỗ ấy, và xin ông tin rằng bao giờ tôi cũng kính phục tài ông, và yêu mến qui báo.

Kính chúc ông vạn sự như ý.

Nay kính thư

Mai Khanh»

T. B — Bài « Dương Quí Phi túy tửu » quả ít người đọc đến...

ĐỜI NAY THẠCH-LAM

NGÀY MỚI

TIỂU-THUYẾT Mỗi cuốn : Op.65

Có in riêng cho các bạn yêu sách đẹp 40 bản trên giấy thượng hạng, có chữ ký của tác-giả, giá từ 1p. đến 2p 50. Lại mua ngay không hết.

CON CÁ THẦN

của : HOÀNG-ĐẠO — Cuốn thứ hai trong loại Sách Hồng Giá Op 10

CHUYỆN

Lễ phép của người phát vé xe điện

CHÚNG tôi thường nghe nhiều tiếng than phiền về những người phát vé xe điện. Đại khái như sau này : Hành khách đi xe điện mỗi ngày một đông. Đó là một cớ để những người phát vé coi thường hành khách. Họ không cần giữ nhã nhặn với hành khách. Hay, nói cho đúng, họ không che đậy được những cử chỉ thô lỗ và những cách ăn nói cục cằn.

— Có vé chưa ? Này, bỏ tiền lấy vé !

— Đổi hào khác, không lấy hào rách !

— Không có mắt à, hào như thế mà đưa cho người ta ?

Ấy là những lời nhẹ nhàng nhất của họ. Nhiều khi họ dùng những tiếng ngang tai hơn.

Bộ mặt khó chịu của họ lúc nào cũng hình như tỏ cho hành khách nghĩ rằng : hành khách mang ơn với họ vì đã có được một chỗ ngồi trên xe điện.

Nạn khan xu ít lâu nay, cũng như nạn hào giấy nát, đã gây ra nhiều chuyện đáng tiếc và cuộc xô xát của một người sơ-vơ với hành khách trên đường Bạch-Mai độ trước chỉ là một thí dụ cỏn con.

Tất cả những điều đáng phàn nàn đó xảy ra luôn.

Tại sao thế ?

Sở xe điện còn đợi gì không mở

một lớp giảng những bài học lễ phép cho những người « sơ-vơ » ?

Một chuyện nực cười

TRONG chuyến xe điện Hadong — Hanoi. Lêta đưa một tờ giấy hai hào ra lấy vé.

NGƯỜI BÁN VÉ. — Hào này rách, ông đổi cho hào khác.

LÊTA. — Rách nhưng còn đủ số, tôi không còn hào nào khác.

NGƯỜI BÁN VÉ. — Tôi không lấy hào rách.

LÊTA. — Tôi không có hào lành.

NGƯỜI BÁN VÉ — Mặc ông.

LÊTA. — Được, cứ mặc tôi.

NGƯỜI BÁN VÉ, — Nhưng ông phải đưa tiền lấy vé chứ !

LÊTA. — Tiền lấy vé đây ! Ông đưa vé cho tôi.

NGƯỜI BÁN VÉ. — Tôi đã bảo không lấy hào rách !

LÊTA. — Tôi cũng đã bảo tôi không có hào lành.

NGƯỜI BÁN VÉ. — Ông không có vé thì mời ông xuống.

LÊTA. — Tôi không xuống, vì tôi lấy vé mà người ta không bán cho.

NGƯỜI BÁN VÉ. — Nhưng tiền của ông rách.

LÊTA — Rách nhưng tiêu được lắm. Tiền của tôi đủ số kia mà.

NGƯỜI CÔNG TÔN *soát vé*. — Thôi, ông chịu khó đổi cho hào khác vì sở người ta không chịu nhận hào rách

LÊTA. — Cái đó tôi không biết. Hào của tôi ai cũng tiêu được

NGƯỜI CÔNG TÔN — Ông đưa hào rách thì về sở người phát vé phải đền. Sở không nhận... ông đổi giúp cho người ta.

Lêta thấy mất cũng khá nhiều thì giờ vô ích, chịu bỏ một cái tem sáu xu lấy vé thay cho tấm giấy hai hào.

Xe đến hàng Bông. Một người công tôn khác lên. Nhưng lúc ấy không phải giờ làm việc của người này.

NGƯỜI CÔNG TÔN THỨ HAI (bảo *người bán vé*) — Đổi cho tớ mấy hào rách này để chốc nữa đi xe về. Phu xe họ không lấy hào rách.

NGƯỜI PHAT VÉ — Hào rách đem trả « nó » lại cơ ..

NGƯỜI CÔNG TÔN THỨ HAI — Chậc ! đổi giúp cho tớ...

NGƯỜI PHAT VÉ — Vâng, cụ đưa đây... (*Chợt trông thấy Lêta*) thực nể cụ quá !...

Lêta mỉm một nụ cười rất « hiền triết ».

Lêta

Cái sợ của Tản-Đà khi chết rồi

Ông Đ đến chơi tôi và trong câu truyện tình cờ nhắc đến người bạn cũ đã qua đời, Tản-Đà tiên sinh.

Tôi hỏi :

— Lúc sống bác Hiếu sợ cái gì ?

Ông Đ. đáp :

— Trước thì bác Hiếu cái gì cũng sợ, sợ ma quỉ, sợ kẻ trộm, kẻ cướp, nhưng từ ngày gặp tôi thì không sợ cái gì nữa.

« Tôi đã truyền cho bác Hiếu một thuật rất giản dị. Một hôm — đã lâu lắm, từ ngày bác đến huyện Rào để học tôi mấy miếng võ tàu « phòng thủ » . Khi rượu ngà ngà say, bác rút sẵn cầm con dao bầu — người nhà vẫn dùng để thái thịt — múa một bài võ. Chung quanh người bác con dao toả hào quang sáng loáng : bác dương oai như vậy là nhờ ở hơi men. Múa xong, bác cả cười : « Cũng may mà mũi tai còn nguyên vẹn cả. Nhưng múa chơi thì được, chứ nếu gặp kẻ cướp thật thì tôi cuống mất, mũi tai mình khó lòng được toàn vẹn. Vì tôi phải cái sợ, không được bình tâm như bác. Vậy bác có cách nào làm tôi bớt sợ không ? » Tôi liền bảo bác Hiếu : «Khó gì đâu ! Gặp cơn nguy biến, hay lúc bình thường cũng vậy, bác cứ cứng cỏi tự bảo : « Cóc cần, ông cóc cần » thì là hết sợ ».

Bác Hiếu cười nói :

— Phải đấy, mình cóc cần gì thì cần sợ gì.

Nhờ cô thuật đó, bác Hiếu đã có là

XA GẦN

cả gan đi đêm từ Văn - điển về Hà-đông mồm bác luôn luôn lẩm bẩm : « Cóc cần, ông cóc cần ! »

Bác không sợ nữa. Nhưng theo ý tôi thì bác không sợ vì trong túi không có lấy một đồng trinh. Bác không cần. Nhưng kẻ cướp nó cũng chẳng cần đến bác.

Bác Hiếu lại bảo tôi :

— Sống không sợ, nhưng đến lúc chết tôi có một nỗi sợ ghê gớm lắm. Người ta, lúc sống ở cạnh một ông láng diềng khó chịu còn có thể gọn nhà đi dễ như không. Nhưng đến lúc chết, người ta chôn mình cạnh một người mà mình ghét thì nguy to.

Tôi an ủi :

— Nhưng sau ba năm đem cất chỗ khác lại thoát nợ.

Bác Hiếu cười :

— Cất chỗ khác ! Nhưng đến lúc đó mà gặp một ông láng diềng khó chịu thì thật là « chết ».

Hôm qua tôi đến nghĩa-địa Quảng-thiện viếng mộ bác Hiếu, trong lòng vẫn áy náy tự gảo : bác Hiếu giờ nằm ở nghĩa-địa thì hẳn là gặp vô số láng diềng khó chịu.

Lúc tới mộ bác, công việc đầu tiên của tôi là nhìn sang bên cạnh. Tôi thấy ngay một cái bia đề : Nguyễn - thi . . . 19 tuổi. Tôi vừa thắp hương viếng bác vừa mỉm cười. Tôi cũng đoán thấy bác mỉm cười sung sướng.

Ông Đ. đã kể xong câu chuyện Ông trầm ngâm một lát rồi tiếp thêm :

— Nhưng . . . biết đâu ?

NHẤT LINH

Yêu nhau lắm

CHUYỆN xảy ra ở Phú-thọ, một câu chuyện ái tình đầm thắm lạ.

Chàng là Lê-văn-Nha, làm nghề thợ cạo. Nàng là cô Nguyễn-thị-Sức, lưng eo vú dảnh với mười chín cái xuân xanh mơn mởn. Chàng yêu nàng, rồi nàng yêu chàng, y như trong tiểu thuyết vậy.

Nhưng... mồm mép thợ khôn khéo cũng chỉ có bạn, và sức yêu cũng chỉ có bạn thôi. Vì thế nên ái tình của chàng và nàng nhạt dần như con dao cạo dùng mãi phải mòn dần. Gần đây, chàng được tin rằng cha mẹ nàng đã nhận trầu cau gả nàng cho một người cùng làng, và nàng cũng không ngăn cản, cúi đầu e lệ như con gái nết na mà rằng : « cha mẹ đặt đâu, con xin ngồi đấy ».

Chàng được tin ấy, cắn răng muốn bẻ dao cạo làm đôi. Rồi không biết nghĩ thế nào, chàng viết một bức thư tuyệt mệnh... khiến ai cũng tưởng chàng trách tình nhân ăn ở bội bạc và sẽ tự tử để tỏ lòng phẫn uất.

Và chàng tự tử thật. Sáng hôm sau, nàng ra sông lấy nước, chàng bất thình lình chạy đến, đưa cho nàng lá thư tuyệt mệnh, rồi rủ nàng cùng xuống sông tự tử để sang thế giới bên kia cho có bạn. Nhưng nàng không muốn sang thế giới bên kia mù mịt quá, và cuộc đời hề khổ này cũng

không lấy gì làm khổ cho lắm. Chàng không nghe, nhất định bắt nàng sang, cầm tay nàng lôi kéo đi. Nàng sức yếu, bèn kêu hô cầu cứu. Người ta xô nhau chạy ra, nhưng đã chậm quá : chàng và nàng đã ra đến vực sâu và chìm xuống đáy sông. Chàng đã đắc thắng, cuộc đắc thắng giống như in sự thất bại : tôi nghĩ đến tương lai của đôi uyên ương ấy. Nếu có một thế giới bên kia, thì nàng sẽ mãi mãi trách móc chàng, và đời chàng sẽ cực khổ đến nỗi chàng phải đi tự tử lần nữa, mà lần này chắc đi có một mình.

TƯỜNG-VÂN

— Tao đi vắng, mày ở nhà lại nghịch vỡ cái đồng hồ rồi phải không ?

— Không ạ ! Tại có lẽ nó chạy nhanh quá, không ai kịp đỡ nên nó mới rơi xuống đất đấy, mợ ạ !

Hanoi...

36 PHỐ PHƯỜNG

HANOI nổi tiếng là một thành phố đẹp, là một viên ngọc quí của Đông dương. Sự thực thì chùa Ngọc sơn và hồ Hoàn kiếm quả là một viên kim cương nạm trong ngọc bích, đặt trên một cái đệm nhung, nhiều màu rực rỡ — tức là những vườn hoa viền quanh hồ.

Những vườn hoa của thành phố bao giờ cũng là những kỳ công của các ông đốc lý nối tiếp nhau đến cai trị các thành phố xinh đẹp này. Mỗi cái một vẻ : vườn hoa bên đền Quan-thánh sạch sẽ, khác khỉnh, tô điểm như một cô gái tân thời. Vườn hoa Robin đài các, sang trọng như một bà hoàng, vườn hoa Paul Bert nền nếp như một cô đứng tuổi nhưng vẫn còn đỏm dáng...

Riêng vườn hoa Hàng Than là như một cô xấu số bị bỏ lay bỏ lắt chẳng được thành phố ngó tới.

Ngày xưa cô ta già lắm. Mà cũng chẳng ra một cái vườn hoa nữa. Đó thường chỉ là nơi tụ họp của các trẻ vui, những ngày hội Chính trung. Người ta leo cột mỡ ở đấy. Người ta bịt mắt bắt vịt, bắt dê ở đấy. Người ta chọc thùng, nhảy bị ở đấy. Sau những ngày hội nô đùa, cái vườn hoa đã cằn cỗi càng rãn reo rầm ró thêm.

Nhưng một hôm, vào cuối xuân năm ngoái, bỗng người ta để ý săn sóc đến cô gái nạ dòng. Hằng ngày có tới vài chục phu, vừa đàn ông vừa đàn bà đến cuốc, xới, nạo bớt đất đi cho vườn hoa đỡ cao, đỡ gò, đỡ lọm khọm.

Rồi khi đất đã san bằng phẳng, người ta xe những xe cỏ đến để trồng. Người ta chăm chỉ, cần cù trồng từng cây cỏ một, thứ cỏ mà người ta đã chọn lọc kỹ càng, không để lẫn vào những loài cỏ xấu.

Tôi thường đi qua đó và tôi phải cảm động dừng lại ngắm nghía những người đàn bà, những cô con gái, thong thả, khoan thai dấn gốc cỏ nọ sau gốc cỏ kia xuống một thứ đất nhỏ và mịn như bột rây. Và bất giác tôi nghĩ tới hai câu thơ của thi sĩ Yên-Đỗ :

Trong nhà ông bày rặt chai,
Ngoài sân ông trồng toàn cỏ.

Thì ra trồng cỏ cũng là một việc khó khăn lắm vậy.

Sau một tuần, cỏ cấy đã kín, chỉ trừ ra những lối đi ngoắt ngoéo trong vườn, và các đầu luống có giáp với đường : ở đấy, người ta trồng những cây xương rồng hoa đỏ, mục đích cốt để xiên gai vào chân những người qua lại hay vô ý xéo lên cỏ, vô ý một cách lười biếng, cố nhiên.

Người ta chỉ còn việc tưới cỏ. Ngày ngày hai buổi người ta cho vòi cao xu phun nước như mưa bay. Và không cần suy nghĩ cũng đoán được rằng chẳng bao lâu cỏ sẽ tốt hơn lúa ở ruộng bón phân.

Một tấm thảm xanh rờn.

Bao công phu mới có một cảnh êm đềm đẹp đẽ như thế.

Nhưng lại một hôm người ta vác cuốc, vác sẻng đến, người ta hủy hoại đào những rãnh theo đường chữ chi chạy qua tấm thảm xanh rờn.

Và từ đó, để tránh khỏi phải nhảy qua rãnh, người ta thường đi lên cỏ, vừa êm, vừa mát chân, nhất khi người ta lại đi chân không.

Bây giờ thì chỉ còn những gò đống và những hầm hố. Cỏ bị giẫy xéo đã chết từng đám, từng khoảng rộng, thứ cỏ mà người ta đã chọn lọc, mà người ta đã thong thả khoan thai trồng từng cây một.

« Chiến tranh ! » Ý nghĩ ấy không sao không lọt vào đầu óc chúng ta mỗi khi chúng ta qua nơi vườn hoa bị xẻ.

Chiến tranh chỉ có một mục đích tàn phá. Và thành phố Hanoi ta mới theo đuổi công cuộc phòng thủ, cái cảnh tàn phá — tuy là tàn phá trong hòa bình — đã hiện ra trước mắt rồi.

KHÁI-HƯNG

Cuộc thi Số Mùa Xuân

Vì có nhiều các bạn dự thi quá, nên kết quả cuộc thi SỐ MÙA XUÂN đến số báo sau, ra ngày 23 Mars, mới tuyên bố. Xin các bạn vui lòng đợi.

N. N.

— Tôi mới gửi đến, tòa báo vui vẻ nhận ngay!
—Thơ, truyện ngắn, hay kịch?
— Không! giấy mua báo.

LƯ'Ơ'M LẶT

TIN TRONG TUẦN LỄ

Việc Âu-Châu. — Tình thế gay go giữa Anh, Ý đã giải quyết ổn thỏa: Anh đã trả lại những tàu buôn bắt giữ của Ý và Ý đã bằng lòng không mua than của Đức nữa mà mua của Anh thế vào. Ý vẫn đứng trung lập trong cuộc Âu chiến.

Ông Kibbentrop, ngoại tướng Đức vừa sang công cán ở La-mã, song trước khi ông tới nơi thì vụ lôi thôi Anh, Ý về vấn đề than Đức đã giải quyết xong, người ta cho là ông đã đến chậm, Đức đã thất bại một trận lớn trên trường ngoại giao vì Đức định lợi dụng cơ hội, kéo hẳn Ý về với mình.

Ông Sumner Welles đã qua Pháp, Anh và sắp quay trở lại La-mã một lần nữa.

•

Nga và Phần đã mở cuộc điều đình bãi chiến ở Mascou, nhưng trong khi ấy Nga vẫn tiến đánh Phần riết.

Tin sau cùng. — Nga, Phần đã ký hòa ước, Phần phải nhượng cho Nga: tất cả vùng Carélie, tỉnh Viipuri và Nga được lập nơi căn cứ quân đội trong bán đảo Hangoe.

•

Việc Trung-Nhật. — Nhật hứa sẽ trả lại hết đất đại đã chiếm cứ ở Tàu cho chính phủ Uông tinh Vệ.

Nhật điều đình với Nga thôi không giúp Tàu nữa; Nga đòi lại đường xe lửa Mãn-châu, song Nhật không chịu; vì thế cuộc điều đình thất bại.

Tàu cố đợi cho xong cuộc Âu chiến mới mở cuộc đại tiến công quân Nhật và bảo về các điều kiện giảng hòa nếu có thể được.

Các mặt trận đều yên tĩnh.

(Xem tiếp trang 18)

Đường xe lửa suốt Đông-dương (Trans-indochinois) canh tân

MƯỜI LĂM toa máy, kiểu Pacific, có kèm theo mười lăm toa than (toa chứa than nối liền vào toa máy) và nhiều thứ phụ tùng rời lừng cái đã gửi sang Đông-dương: nhờ có những máy ấy—mà mỗi cái nặng 60 200 cân—xe lửa suốt Đông-dương (Trans-indochinois) hiện nay phải mất 40 giờ 20 để đi 1 729 cây số từ Hanoi tới Saigon, hẳn là sẽ mau chóng hơn. Cố nhiên chúng ta không còn ở thời kỳ mà xe tải hàng mang xửa chữa lại để tải khách ở Algérie nữa.

(D. I)

•

Tiếng nói và văn chương nước Nhật

TIẾNG NÓI ở Nhật âm vangròn rã và nhịp nhàng êm tai, các tiếng phần nhiều tận cùng bằng những tiếng âm. Tiếng ấy là thứ tiếng riêng của dân Nhật và tạo thành quốc ngữ của đảo Phù-tang, của riêng một dân tộc. Tuy thế, đó là người Nhật đọc và nói tiếng Tàu với một giọng khác. Vả lại họ có một thứ chữ riêng của họ, nhưng trong đó thường có những chữ lai Tàu. Văn chương của Nhật rất phong phú, nhưng người Âu ở Viễn đông còn ít người học tới.

(D. I.)

•

Tại sao lạc-đà ít uống nước?

NGƯỜI TA cho là lạc đà rất ít uống nước, nhưng ít ai để ý xem xét kỹ. Cái «lần sa mạc» ấy dòng dã trong hơn một tuần lễ không tiêu thụ nước mà mỗi ngày chỉ dùng độ một nắm hạt, là chỉ vì trời sinh ra nó có một bộ phận tiêu hóa khác người ta chứ không phải nó có một đức tính nhịn khát như người ta lầm tưởng. Tạo hóa đã muốn tạo cho nó thành một con vật thích hợp với đời sống ở sa-mạc. Một trong những cái túi trong dạ dầy của loài nhai lại ấy có những ngăn nhỏ có thể trữ nước được rất lâu.

Một con lạc đà mà người ta cho nó nhiều nước, sẽ không lưỡng lự mà nống «cho tới hết khát» trong tám ngày bị thiếu nước, vì trường hợp ấy luôn luôn có thể xảy đến cho cuộc đời bình thường của nó. Bạn có biết vì sao người ta ca tụng một người có một đặc điểm rứa như thế. Ở chỗ đó cũng như ở tất cả các loài vật, con lạc đà khác người ta và, do sự so sánh, được cái tiếng là giỏi nhịn khát.

(*Le Matin*)

•

Bắt rắn độc bằng cách nào?

CÓ một cách để trừ những rắn ấy, chẳng hạn dùng một thứ cạm bẫy hay một thứ thuốc độc mà không có nguy hiểm cho những gia súc không?

Chúng ta sẽ tránh cái vấn đề quá khó khăn là dùng thuốc độc, và trả lời rằng không biết thứ cạm bẫy nào để bắt rắn. Vì không thể tìm được một chỗ nào để tỷ bấm trên mình những con vật ấy, cho cả đến những xương ở trên đầu, mà trời tạo nên để cho chúng chui luồn. Chỉ còn nghĩ đến cách dùng một thứ đó bằng lưới thép nhỏ sợi. Sự khó khăn ở chỗ dùng mồi: rắn độc chỉ bắt những con vật sống.

Nhiều người tin chúng rất chuộng sữa; nhưng không có gì làm bằng cho sự quyết đoán ấy. Khi nuôi rắn, người ta chỉ bắt được nó nống sữa khi không cho nó nước mà nó ưa hơn nhiều. Có lẽ điều đó cũng sẽ xảy đến cho những rắn không bị ta bắt nhốt? Dù sao, vì rắn cần uống luôn, vậy trong những chốn khô réo mà rắn độc thường ở, có cách giản dị nhất là dùng nước để dử chúng. Như lợi dụng một cái giếng đầy nước trong, ta đặt đó ở cửa hang một con rắn độc hay trong một ngách mà nó hay qua lại.

(*Le Matin*)

•

Xứ nhỏ nhất hoàn cầu

ĐÓ là cung điện Vatican, thành lập ngày 11 février 1929 do sự thỏa thuận của Đức giáo hoàng Latran và thủ tướng Massolini. Diện tích 44 mẫu tây và dân số độ 800. Trong cung điện có cờ riêng và lưu hành một thứ tiền riêng; tiền này có tiêu dùng trong khắp nước Ý, và trái lại tiền của chính phủ Ý phát hành cũng có tiêu trong điện.

(*D. I.*)

T. Miễn *dịch*

— Quả đất tròn; nếu thầy đi từ chỗ này thì thầy lại sẽ về đến chỗ này.
— Vậy thầy đi đi, con đứng đây con đợi xem sao!

THỨC ĂN HOÀN TOÀN cho cuộc đời sống ở ngoài không

MẶC DÙ đương có chiến tranh, những thanh niên vẫn luyện tập thể thao và hết sức tìm cách hoạt động ở ngoài không. Cử chỉ ấy rất hợp lẽ.

Ngoài ra, trong nhiều trường hợp, những điều kiện về cuộc sinh hoạt thay đổi và nay có nhiều thanh niên ở tỉnh thành thiên về ở thôn quê. Thức ăn phải hợp theo cuộc đời mới của họ, những món ăn sinh lực và trợ lực rất cần dùng.

Để chống với giá lạnh mùa đông, nên mặc cho đủ ấm, dùng đồ uống nóng, dùng thức ăn bổ, giàu sinh lực và có thể «quất một rơi» cần vào cơ thể.

Vì thế những đức tính bổ và sinh lực của chocolat riêng đáng quí. Nó thôi thúc sự lưu thông của huyết mạch và khiến ta thấy dễ chịu, khoan khoái lạ lùng.

Hòa với nước nóng để uống, nó chuyền mạnh hơn và làm ta ấm lên sau khi đi một thôi ngoài trời lạnh.

Để tập thể thao, để sống ở thôn quê, ta chớ quên dùng chocolat. Đó là món ăn chắc chắn để chống lại sự mệt nhọc và nhờ có nó, bạn có thể thu thập rất nhiều những thắng lợi mà cuộc sinh sống ở ngoài không cho ta. Nhờ có nó, bạn sẽ trở lại khỏe mạnh, không thấy quá mệt nhọc, dù sau một thôi chạy dài hay một hồi vận động mạnh.

(D. I.)

T. M. *dịch*

Nhà in RẠNG ĐÔNG

194, PHỐ HÀNG BÔNG LỜ — HANOI

Một nhà in tổ chức rất hoàn bị, nhận in đủ các công việc của các công sở và tư-gia, in các thứ sách vở, báo chí, tiểu thuyết, factures, reçus, cartes visites, invitations, faire part, cahier des charges, v. v...

Nhà in RẠNG ĐÔNG

194, Phố Hàng Bông Lờ — HANOI

Một nhà in mới mở, dưới quyền giám-đốc của ông NGUYỄN-XUÂN-HUYÊN. Có nhiều chữ mới, và nhiều kiểu chữ, công việc in mỹ-thuật, nhanh chóng đúng hẹn, giá phải chăng. Muốn về sau này khỏi hối hận về giá cao hạ, in xấu đẹp, thì: Trước khi in bất cứ một thứ gì, nhiều hay ít, quý vị nên lại hỏi giá, xem mẫu và chữ của

NHÀ IN RẠNG ĐÔNG

194, Phố Hàng Bông Lờ — Hanoi

Kiếm tiền dễ!

80 vạn đồng một năm

Xứ Bắc-kỳ mỗi năm phải mua của ngoại quốc gần 2 nghìn tấn quả, trị giá là 80 vạn đồng bạc. Muốn lấy lại số tiền ấy chỉ có cách đọc quyển:

Giống cây ăn quả

(La culture des arbres fruitiers)

Tác giả Nguyễn Công-Huân, Bắc-kỳ Tham-tá Nông-chính

Sẽ BIẾT cách giống gọt đủ các thứ cây để lấy quả mà bán.

Sách giấy 226 trang, có 112 hình ảnh. GIÁ 1p.20 (ở xa thêm 0p.30 cước)

BÁN TẠI: LIBRAIRIE CENTRALE

110 Rue du Pont en Bois — Hanoi

Prochainement: 60 Bd Borgnis Desbordes, Hanoi

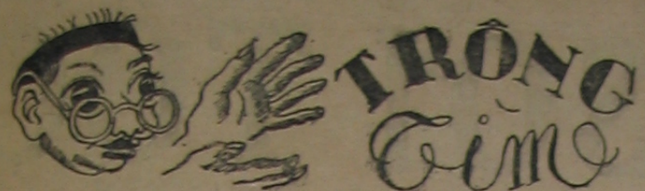

CHIẾN TRANH TỰ ĐỘNG

Từ súng lục đến ngư lôi máy

Nhưng một ngày kia chúng ta có sẽ trông thấy phi-cơ ngư-lôi do người ta điều khiển không?

Người ta bảo rằng chiến tranh ngày nay là «vô nhân đạo». Cái đó, tiếc thay quá đúng sự thực, nhưng ở trong một ý nghĩa riêng: cuộc chiến tranh ngày nay là bằng máy móc, là chiến tranh tự động, và chắc hẳn không bao giờ Napoléon hay Frédéric II tưởng tượng rằng người ta có thể không cần đến người tới mực ấy. Vì chiến tranh ngày nay là chiến tranh bằng máy móc...

DÂY trước hết là những *khí giới tự động*, được cái vinh dự báo chí thường nói đến. Tiếng gọi ở đây không được rõ nghĩa một chút, vì *súng đoản* (pistolet) *tự động*, phát nguyên từ súng lục mà người ta bỏ túi quần để hộ thân, hẳn là không thể so sánh được với *súng cối xay*, với *đại bác tự động*, cho cả đến *súng cối xay kiểu nhỏ* của kẻ cướp nữa!

Trong chiếc súng đoản tự động, đốc súng lùi lại vì sức mạnh của đạn nổ và cử động ấy khiến đạn lắp lại được: cái ống không có đạn nảy ra ngoài, một viên đạn mới ở kho chứa đạn (đặt trong báng súng) đưa lên và đun vào lòng súng rồi đốc súng đóng lại. Đã sẵn sàng cả để bắn phát sau... nhưng phát ấy, ta phải khêu gợi ra, bằng cách buông rồi lại bấm cò súng.

Trong thứ *súng cối xay kiểu nhỏ* dùng trong vụ ám sát vua Alexandre ở Marseille, có một bộ phận bằng lò so để bắn cho đều và «nhịp nhàng». Đó là một thứ khí giới chiến tranh trong phố, để «quét», bắn được từng hiệp vào những đích gần.

Súng cối xay, chỉ làm bá chủ bãi chiến trường khi không có pháo binh hay phi cơ trợ lực, trái lại là một chiến cụ tầm lực rộng, đạn đi nhanh và xa, có thể có một lực lượng mạnh và lâu bền nếu súng giữ được nguội luôn.

Có hai nguyên tắc chuyền vận dùng trong những súng cối xay, tùy theo những chức vụ truyền khiến bởi cách lùi lại của đốc súng hay bởi sự lấy hơi ở lỗ đục trong lòng súng và truyền tới một thanh sắt tròn đưa lên đưa xuống được. Hai phương pháp đều đã có thực hành cả. Một khí giới tự động đáng chú ý là thứ *súng cối xay trường* mà người ta có thể coi như một cây súng liên thanh rất nhẹ. Từ năm 1915, người ta có cái khuynh hướng coi súng cối xay trường và tất cả những người điều khiển súng ấy, lập thành một «đoàn chiến đấu», như một lực lượng chính yếu. Liên hiệp sự tự động của khí giới mang đi được với trí người ta như thế sẽ trở nên một chiến cụ rất lợi hại.

◆

Ngư lôi máy

Ngư lôi, lựu đạn, thủy lôi phục, đó toàn là những chiến cụ tự động.

Ngư lôi máy trông như một chiếc thoi, dài 8 thước 50, to 55 phân đường kính và chứa từ phía trước tới phía sau: một khối thuốc nổ với cái kíp, một bình dài 4 thước chứa không khí ép, *một bộ máy ngầm hướng tự động* truyền với bánh lái để cho ngư lôi đi thẳng đường, một lò sưởi không khí đốt bằng dầu hỏa có một viên đạn để nhóm lửa, một động cơ chuyền vận do không khí ép nóng, sau hết *một bộ phận đo sức ép của nước* chuyền tới một cái bánh lái bề sâu (gouvernail de profondeur) để giữ mực nông sâu (régulariser l'immersion) cho ngư lôi. Ở cuối cùng ngư lôi có hai bánh lái và hai cánh quạt (chân vịt) *quay trái chiều với nhau*: không có cách để phòng ấy, ngư lôi sẽ lăn tròn đi vì chịu sức phản động của cánh quạt.

Thả xuống nước bằng một cái ống đặt trên không hay ngầm dưới nước, chiếc «tàu ngầm tự động» tí hon ấy đi nhanh tới 83 cây số một giờ và nếu hụt đích, sẽ chìm ở xa 20 cây số. Lại còn những điều dưới đây thực hiện đã được vài năm nay mà chúng ta không thể bỏ qua.

Ai nấy đã biết máy *gyroscope*, phát minh ra để thí nghiệm quả đất quay, là cái «con quay trong lồng» cử khôi kia mà các nhà kỹ sư đã biết áp dụng để thay cho địa bàn ở trên tầu biển... nhất là trong những tầu ngầm, vì vỏ sắt bịt kín cả tầu khiến kim nam châm không thể chỉ phương hướng được.

Giữ một *hướng nhất định*, máy *gyroscope* có thể chuyền động tới những vòi máy nước nhỏ có không khí ép, nối với một ống hơi truyền tới bánh lái phương hướng. Còn như bộ phận đo sức ép của nước, có lò so giữ, hễ ngư lôi hạ xuống sâu bao nhiêu thì càng thụt xuống bấy nhiêu và chuyền tới bánh lái bề sâu để lại nâng ngư lôi lên một mực trung bình. (*Còn nữa*)

(Dimanche Illustré)
T. Miễn *dịch*

Kỳ sau: **Thủy-lôi-phục từ thạch và súng liên-thanh «có mắt»**.

NGÀY NAY NÓI CHUYỆN

Lâm ngân Thanh, Huế. — Tôi có một người bạn học gái, tôi rất yêu. Nhưng ngờ ý thời người ấy sinh giận, cho rằng không tốt giữa bạn học cùng lớp. Sau người ấy nẩy lòng tha thứ. Vậy tôi có hi vọng và có đáng hồ thẹn với lương tâm không?

— Nếu tình hình ấy thì đáng hy vọng lắm. Còn hồ thẹn với lương tâm thì việc gì ông phải hồ thẹn? Yêu có phải là làm một điều xấu đâu, dù yêu người bạn cùng lớp cũng vậy.

Văn Thịnh, Hải-phòng.— Hai ba người bạn đang ngồi ăn trong hiệu, ngay lúc ấy mình vào, các bạn cố mời ngồi cùng bàn, nhưng mình chỉ cần uống cốc nước rồi ra vì có việc vội. Khi đó mình uống xong ra giả tiền. Như thế có kém lịch sự không, nếu mình giả tiền cho mình?

— Khi người ta mời cùng ngồi bàn thì tất mình dùng thức gì người mời là người có bổn phận và có cả cái thích trả tiền. Vậy không nên lấy của người ta cái thích ấy. Nhưng nếu sự mời mọc kia chỉ là để mình ngồi tiện thể cho vui, thì mình trả phần mình cũng chẳng kém tí lịch sự nào hết. Lúc đó nếu bạn hữu thấy mình trả, có ngăn không cho mình trả thì mình cũng nên chiều ý người ta.

Nguyễn đình Hồng, Hanoi. — 1.) Ta nên xem quyền luật nào dễ hiểu,

— Quyền luật nào cũng vậy, không có quyền nào dễ hiểu hay khó hiểu hơn cả. Ít ra cũng cần phải xem bộ Hoàng Việt tân luật, bộ luật hồ ngày 30 Mars 1931 áp dụng trước các tòa Nam án, và bộ Code d'Ancience của Pháp.

2. Ta là người Bắc có quyền xin là người Saigon không? Và làm thế nào?

— Không. Sinh đẻ ở đâu phải là người ở đấy. Người sinh đẻ ra ở Saigon là thuộc dân Pháp, nếu sinh ra ở Hanoi hay Haiphong, thì cũng vậy. Còn sinh ra ở các tỉnh thì là dân Bảo hộ.

3. Tự do cá nhân có những gì ở nước Mỹ (Hoa-kỳ) và ở bên Đông-dương ta?

— Xin xem loạt bài của Hoàng Đạo về Công dân giáo dục đã đăng trong *N. N.*

Nguyễn Mỹ, Hanoi. — Nguyên trong một tuần nay vào khoảng sáu bảy giờ tối thì thế nào một nhà ở trong xóm cũng có những gạch cũ đập ném vào, nhưng không hề phạm tới một đồ vật hay người nào, nhiều khi lại cả ban ngày nữa: xét ra chỉ là một cách vô hình, vậy theo ý ngài xét về phương diện khoa học thì bởi đâu mà có, còn như các cụ ta thì nói đó là động thổ ôn?

— Ma ném gạch, là một sự thường xảy ra luôn ở các nhà quê ta, và ngay cả ở Hanoi nữa. Đó chẳng phải là một phép vô hình hay động thổ gì cả, sở dĩ có gạch ném là vì có người ném. Cái lẽ giản dị này người ta cho làm lạ và không tin là vì xưa nay khó lòng — nhất là ở nhà quê — mà ngăn giữ chung quanh nhà không cho một ai có *thể* đến gần được. Nếu như thế thì đã không có gạch ném! Ở Hanoi năm kia cũng có một vụ ma ném gạch làm xôi nổi ai cũng tin, vậy mà xét ra chỉ tại anh hàng xóm bên cạnh.

Lê Dũng, Hà-đông. — 1.) Thơ mới có cần phải niêm, luật, đối, điển tích và sáo ngữ không? Hay chỉ cần ý tưởng và lời vần mới? Thơ tám chữ phải chăng là thơ mới?

— Thơ mới là lối thơ mà những luật lệ không chặt chẽ như thơ cũ, để nhà thơ có nhiều cách diễn đạt ý tưởng hơn, nhưng không phải thế mà thơ mới muốn viết thế nào cũng được, bao giờ cũng phải theo một âm điệu riêng. Nhưng dù cũ hay mới, thơ trước hết phải hay đã.

2.) Thơ lục bát bây giờ có cần phải niêm, đối không? Tựa như bài Tiếng sáo thiên thai của Thế Lữ.

— Thơ lục bát thì không cần phải đối nhau. Xem như Kiều, Cung Oán, v. v.

T. V. Huế. — 1.) Đôi trai gái yêu nhau, đã tỏ tình yêu bằng thư từ gần 6 tháng. Nhưng hôm nay vì một cớ bó buộc, người con gái không thể nhận thơ và lẽ tất nhiên là không viết. Vậy ái tình giữa đôi trai gái có thể phai lạt hay không?

— Nhận thơ hay không nhận thơ có can hệ gì đến tình yêu đâu. Nếu chỉ vì bó buộc không được nhận thơ mà thôi yêu nhau thì tình yêu đó mong manh quá. Nếu người con gái đã tỏ tình yêu ông, thì ông chớ lo. Song tất nhiên là chớ yên lặng hay vắng mặt lâu quá, vì người Pháp có câu: kẻ đi vắng bao giờ cũng có lỗi.

2.) Làm anh, làm chú hay cậu có nên ngăn cấm em hay cháu trong tình yêu không (nhớ là cha mẹ không biết) và làm như thế có đúng không?

— Thực ra thì không bao giờ nên ngăn cấm ai yêu cả, dù là em, cháu cũng vậy. Nhưng người ta thường vẫn tưởng có quyền ngăn cấm được. Trước hết thử xét xem sự hành động của anh, chú có lý nhẽ gì chính đáng không. (Ví dụ như muốn làm tốt cho mình), nếu không cứ việc yên như thường.

(*Xem tiếp trang 18*)

DOCTEUR
NG. - MANH - THAN
CLINIQUE ET MATERNITÉ
CABINET MÉDICAL
49-51 Avenue du Grand Bouddha
Téléphone : 830
Médecine générale et infantile
Dermato - vénérologie
Rayons X — Rayons U.-V et I.-R
Diathermie — Ondes Courtes
Courants Galvano - Faradiques
CONSULTATIONS
Matin : 8h. à 11h.
Soir : 3h. à 6h.

SỢI TÓC

TRUYỆN NGẮN của **THẠCH-LAM**

ANH Thành nhỏm dậy, nghiêng mình chống khuỷu tay xuống giường, rồi bắt đầu nói với một giọng trầm và thong thả khiến người nghe hiểu được hết các ý tứ của câu chuyện :

— «Tôi có một người anh họ rất giầu, và rất ngốc (Có lẽ mình cho anh ta là ngốc, bởi vì hắn không xử sự như mình, không có những quan niệm về cuộc đời như mình ; nhưng thật ra biết đâu cách ăn ở của anh ta lại không khôn ngoan hơn, bởi vì anh ta đã giầu và sung sướng ?) Tên anh ta là Bàn. Bàn rất phục tôi, cho tôi là một người sành sỏi, thạo đời, và nhất là thạo các ngón ăn chơi. Bởi vậy, động có việc gì, hoặc là muốn mua bán cái gì, anh ta đều không quên đến hỏi tôi trước.

Hôm ấy, Bàn đến rủ tôi cùng đi mua một cái đồng hồ. Anh ta muốn mua hạng thật tốt, và nhờ tôi đi xem hộ. Hai chúng tôi đến hiệu Chabot ở Tràng-tiền. Đồng hồ ở hiệu này thì không còn phải nói gì nữa : thật là những đồng hồ các hiệu có tiếng, có bảo hành chắc chắn và cố nhiên là giá đắt. Tôi chọn cho hắn ta cái đồng hồ đeo tay hiệu Movado, xuống nước hay vùi cát cũng không hề gì. Chiếc đồng hồ trông rất đẹp. Tôi thấy anh ta cầm mân mê ngắm nghía, xem chừng cũng thích và cũng muốn mua lắm. Nhưng cái tính hà tiện của anh ta lại thắng cái thích, nên lưỡng lự ít lâu, rồi anh ta trả lại nhà hàng, kéo tôi đi ra, và bảo :

— Đẹp thì đẹp thật, nhưng mà đắt quá, anh ạ. Thôi, chúng ta lại các hiệu khách mà mua thì hơn.

Tôi yên lặng gật đầu, và theo đi, cũng chả muốn nói gì. Trong bụng nghĩ anh chàng này thật là ngốc, có tiền mà không biết chơi đồng hồ tốt. Lại kiệt nữa. Không biết hắn để tiền làm cái gì ?

Vào một hiệu ở hàng Ngang, sau khi mặc cả ráo riết từng hào, anh ta bằng lòng mua một cái đồng hồ hiệu không mấy ai biết. Hắn có hỏi ý kiến tôi, song tôi cũng ừ hữ bảo dùng được cho xong chuyện, vì hắn có mua được thứ tốt hay không, bấy giờ tôi thực không thấy quan hệ mấy.

Lúc trả tiền, tôi thấy hắn giở ra một cái ví da lớn, phồng chặt. Hắn đếm giấy bạc thong thả và cẩn thận.

Thoáng nhìn qua, tôi cũng biết trong ví nhiều tiền lắm : ngoài số tiền bạc lẻ hắn mang ra trả, tôi còn thấy gấp ở ngăn trên đến năm, sáu cái giấy bạc một trăm nữa. Những giấy bạc mới, màu còn tươi nguyên — « Quái, thằng cha này làm gì mà lắm tiền thế. Mình thì chả bao giờ có đến được một trăm bạc bỏ túi ! »

Tôi nghĩ thầm và so sánh thế.

Mua xong đồng hồ, Bàn rủ tôi đi ăn :

— Ta lên hiệu chén, rồi lát nữa, làm một chầu chứ. – hắn vỗ tay vào túi — tôi có đủ tiền đây !

Chúng tôi lại vào hiệu. Bàn ăn vui vẻ lắm, có lẽ hắn vừa ý vì cái đồng hồ mua rẻ. Tôi thì trong óc cứ vơ vẩn cái ý nghĩ sao một thằng ngốc như hắn — tôi thấy hắn càng ngốc – lại có lắm tiền thế, còn mình..

Tuy vậy, ý nghĩ ấy cũng không làm tôi ăn mất ngon. Tôi tỏ mặt sành, gọi những thức ăn qúy và đắt tiền, và hai chúng tôi uống rượu say sưa.

Cơm xong, Bàn đưa tôi xuống Vạn-thái, vào nhà một người nhân tình của hắn. Hình như đã lâu không được đi hát, nên hắn có vẻ tha thiết và sung sướng đến đáng ghét. Về phần tôi, không thấy hứng lắm, — đi chơi với một anh có nhiều tiền mà mình lại khinh là ngốc, không có thú vị mấy —, nhưng chẳng lẽ lại bỏ hắn ở ửa chừng. Tôi định bụng ở chơi qua quít đến nửa đêm thì về.

Nhà hát, ngoài cô nhân tình của Bàn, các con em khác trông cũng khá. Tôi nằm bên bàn đèn nói vài câu chuyện tầm phơ. Còn Bàn, hắn không nghe hát hiếc gì cả. Ngồi nói chuyện với tôi một lát lây lệ, rồi hắn cùng với cô nhân tình vào nhà trong đi nằm một chỗ. Hắn không quên tính cẩn thận của anh kiệt ! đem cả cái áo tây trong có ví tiền vào chỗ nằm vắt trên thành đầu giường.

Một mình tôi ở ngoài sinh chán. Nằm một lát rồi tôi cũng đứng dậy sửa soạn ra về ; Bàn vẫn ở trong màn, nói vọng ra giữ lại :

— Anh hãy ở chơi đã, về làm gì vội. Ngày mai chủ nhật cơ mà.

— Thôi, tôi phải về. Sáng mai còn có việc.

Vừa nói tôi vừa với cái áo tây của tôi treo trên mắc. Bỗng nhiên, có cái gì chuyền mạnh qua tim; tay tôi yên hẳn lại : tôi vừa mới nhận ra rằng cái áo tôi đương cầm không phải là *áo của tôi*. Thì ra, lúc mang áo vào giường nằm, Bàn đã mang nhầm áo. Hai chúng tôi cùng mặc thứ hàng len đồng màu, như vậy dễ lẫn lắm. Tôi ghé nhìn vào phía trong áo, thấy cái ví tiền ở trong túi, thò ra ngoài một ít. Cái ví tiền . . . mấy tờ giấy bạc...

— Ở chơi đã, anh. Ở chơi sáng sớm mai về với tôi một thể.

— Ờ . ờ...

Tôi điềm nhiên treo cái áo vào chỗ cũ, quay ra. Mấy chị em cũng phụ họa vào lời nói của Bàn, nài nỉ

— Tội gì mà về bây giờ anh, khuya và lạnh chết.

Tôi chỉ thoáng nghe thấy, trong trí như còn bận sự gì. Bảng khuâng tôi lại gần giường, một chị nâng chén mời :

— Anh uống chén nước nóng. Rồi nằm xuống đây có hơn không.

— Ờ thì bằng nằm một lát đã.

Tiếng Bàn trong màn đưa ra :

— Phải đấy. đến mai bằng về. Tôi bảo chị Lan phải làm thế nào giữ anh ấy lại thì làm,..

— Không, .. thế nào tôi cũng phải về, anh ạ ..

Những lời đối đáp ấy cứ tự nhiên buột miệng ra, tôi không để ý đến. Trong trí tôi, mấy tờ giấy bạc một trăm gấp trong ngăn ví, hiện ra rõ rệt. Lấy mấy tờ — độ hai tờ — tại sao lại hai ? tôi không biết — thật dễ dàng quá. Tôi cứ việc điềm nhiên với lấy áo, mở ví rút ra hai tờ, rồi khoác áo ở trên vai, ra ý sắp sửa về. Rồi chọn lúc mọi người vô ý — mà dẫu có ý cũng không ai

Các bạn làm việc công sở
và tư sở nên chú ý

Xưa nay những hộp ruban đánh máy chữ, đã dùng rồi, đem vất đi thật là phí hoài quá. Từ nay xin các ngài dùng xong, cóp nhặt gửi lại bản hiệu xin giá tiền như sau này :

10 hộp cả rouleau 0p 50
10 hộp cả rouleau và ruban 1p.00

Cần nhất ruban không sờn, rách thì mới có giá trị.

LIBRAIRIE GÉNÉRALE NAM-KY
17 Boulevard Francis-Garnier – HANOI
Téléphone : 682

Préparation au DEPSI et au Brevet Elémentaire

par BOÀN-NÔNG – NGUYỄN-LÂN – NGUYỄN ĐÌNH-THÚY
Professeurs au Lycée Khải-Định — Huế

Avec la collaboration de plusieurs Professeurs des Institutions publiques et privées. Recueil de compositions françaises, de dictées avec questions et réponses, de problèmes de géométrie, d'arithmétique, d'algèbre, de physique et de chimie, sujets donnés aux divers examens, à l'usage des élèves de 3ème et 4ème années des Ecoles primaires supérieures et des candidats au DEPSI et au B.E.

Prix de vente 0p. 35
(ou contre un envoi de 0p.40 en timbres – postes).

Conditions avantageuses pour les libraires
LIBRAIRIE HUƠNG-GIANG
21, Rue Paul-Bert, 21 — Huế

biết —, tôi đồi lấy áo của tôi vắt ở đầu giường Bân.. Thế là xong, và gọn. Mai đây Bân biết mất chắc chẳng bao giờ dam nghi ngờ cho tôi. Mà nghi ngờ thế nào được? Tôi về từ đêm cơ mà! Và lại cái áo đựng tiền hẳn đã cẩn thận mang vào giường ngay từ chập tối, vậy nếu có người lấy, thì chỉ là người nhà cô đâu mà thôi. Mà người nhà thì cũng khó lòng đến đấy lấy được, họa chăng có n ay cô nằm với Bân. Ừ, có lẽ Bân sẽ nghi cho nhân tình của hắn lấy.. Cuốc thế Tôi mỉm cười: Bân sẽ không dám nói gì đâu; biết nhân tình lấy, hắn sẽ im lặng, sợ làm cho nhân tình xấu hổ, và sợ làm tai tiếng chủ nhà. Hắn vốn tính rát, với lại hai trăm đối với hắn chắc chả là bao.

Tất cả những cách xếp đặt ấy diễn qua rất nhanh trong trí tôi. Chỉ một loáng thôi, tôi đủ tưởng trước được các việc xảy ra như thế, êm thấm và yên lặng và chôi chầy... dễ dàng quá, mà không còn sợ cái gì cả...

— Mời anh sơi thuốc.

Tôi giật mình, dỡ lấy dọc tẩu. Cô Lan đã tiêm xong điếu thuốc từ bao giờ, quay dọc sang mời. Mắt cô nhìn tôi âu yếm. Tôi đưa mắt nhìn xuống, cầm lấy dọc hút. Đ ếu thuốc kêu vo vo, tiếng như ở đâu đưa lại. Qua làn khói trắng nhẹ tỏa ra, tôi tưởng nhìn thấy tập giấy bạc một trăm, còn mới nguyên, gấp trong ngăn ví... Hắn làm gì mà có lắm tiền thế? Lại mang để trong ví làm gì? Rõ anh chàng ngốc không biết dùng đồng tiền, ở trong tay hắn cũng uổng. Ngộ có dứa nó lấy đi thì sao? Để thế thì có bữa mất thật...

— Anh nghĩ gì mà thần người ra thế? Say thuốc phải không?

Lan để tay nhẹ nhàng lên người tôi, lẳng lơ đưa mắt hỏi. Tôi giả vờ cười không đáp, rồi xoay nằm ngửa ra, nhìn lên trần nhà. Trong người bứt rứt không yên... Lắng nghe thấy tiếng Bân thì thào và tiếng cười khúc khích của nhân tình hắn trong màn. Chiếc áo vắt ở đầu giường — chiếc áo của tôi — còn thò một nửa gấp ra ngoài....

Tôi tưởng tượng khi có hai trăm trong túi rồi, lên xe về điểm tĩnh đi nằm ngủ. Sớm mai mất tiền, thế nào hắn chả về qua nhà mình. Hắn gọi cửa vào, đánh thức mình dậy và bơ phờ bảo:

— Tôi mất hai trăm bạc tối hôm qua rồi, anh ạ...

Tôi thấy trước bộ mặt ngạc nhiên của tôi lúc bấy giờ — một vẻ mặt rất tự nhiên, — và tôi hỏi: «Chết chửa, mất bao giờ? ở đâu?» Hắn sẽ thuật lại buổi tối hôm nay, lúc mang áo vào giường, đến lúc thấy mất: «Chỉ có con nhân tình tôi nó lấy thôi, anh ạ. Chả còn ai vào đấy...»

— Thế anh đã biên số chưa?

Nếu hắn không biên số, thì mình cứ việc tiêu tự nhiên! Vạn nhất hắn có biên số rồi, thì bảo hắn đi trình cảm. Nhưng mình sẽ tiêu ngay hôm ấy... Một người như mình, cần tờ giấy trăm vào Gô-đa mua hàng, ai dám nghi ngờ?...

Tôi nhớ lúc ấy tuy vẫn nói chuyện với mấy cô em, tôi xếp đặt đâu vào đấy rất chu đáo, phòng ngừa đủ mọi việc có thể xảy ra. Chỉ còn việc lấy, và đồi áo nữa là xong. Rất dễ...

— Ấy kia, anh đi đâu đấy?

— Tôi đi về đây. Mai có việc bận, không thể ở lại được.

Tôi đã nhổm dậy, đến bên mắc với áo, chiếc áo của Bân. Qua lần vải tôi thấy chiếc ví kềnh kệnh rắn rắn. Khoác áo lên một bên vai, tôi đi lại trong nhà, bồn chồn, nóng ruột. Một cô đầu lê guốc ra hé cửa, nhìn ra ngoài trời:

— Tối lắm. Phải vạ gì mà đi bây giờ anh ạ.

— Đâu, xem nào...

Tôi cũng đến bên cửa, nghiêng nhìn ra ngoài. Tay tôi đưa vào trong áo, luồn vào khe ví, sờ vào mấy tấm giấy bạc. Tôi rùng mình. Mấy ngón tay tôi mê đầu tấm giấy, một cái, hai cái...

— Thôi, vào không gió, anh ạ. Vào nằm cho ấm...

Tôi bỏ tay ra — thong thả, không vội gì —, theo vào, cái áo vẫn đè trĩu trên vai. Tôi ngồi ghé xuống cạnh giường, cầm chén nước lên nhấp, rồi lại đặt xuống.

Tiếng Bân ở trong nhà cất lên:

— Ông ấy về rồi à?

Tôi đáp:

— Không, đã về đâu. Tí nữa.

Bân nói câu gì sau, tôi cũng không nghe thấy nữa. Tâm hồn tôi lúc bấy giờ thế nào, tôi không biết rõ. Tôi đứng lên, ngồi xuống, như một cái máy. Tôi chỉ thấy bồn khoăn, bứt rứt, và thời giờ qua.. tôi cảm thấy, đi qua tâm hồn tôi, từ phía này sang phía kia... Như thế không biết trong bao nhiêu lâu... Tôi khẽ thở dài đứng lên, lần này thì nhất định...

— Về thôi. Không có mai đi sớm lại nhọc chết.

Bân hỏi vọng ra:

— Ô, anh về à? Mấy giờ rồi đấy nhỉ?

— Gần một giờ rồi. Anh cứ ở đây. Cả mấy cô này nữa, đi ngủ đi cho béo mắt. Bận sau tôi ở lâu nhé.

Tôi đưa tay vuốt mái tóc một cô sán đến gần, hai tay để lên vai tôi, mắt nhìn ra vẻ âu yếm. Hai cô khác ngồi yên trên giường, cũng đưa mắt nhìn tôi, như chờ đợi.

— Thôi, đi ngủ đi.

Tôi gạt tay cô ấy ra, gấp cái áo tây trên cánh tay, rồi đi lại phía giường Bân nằm. Tôi cúi xuống, tì vào thành giường. — cố ý tì vào chỗ vắt cái áo — và nhìn vào phía trong, qua màn.

— Anh ở lại nghé — tôi mỉm cười — và tri kỷ hết đêm nay cho nó sướng...

Cô nhân tình khúc khích trong chăn. Và Bân ngửa đầu trông lên, tay với vào tấm màn:

— Mai nhé

— Oui, à demain.

Nhưng tôi chưa quay ra. Tôi vẫn cứ lỳ mình trên thành giường, lưỡng lự. Một lát bấy giờ sao lâu thế. Rồi, không biết tại sao, bỗng nhiên:

— Áo anh đây này, đây là áo của tôi.

Và nói thêm bằng tiếng Pháp:

— Anh đếm lại tiền đi. Và để cẩn thận vào trong ấy.

Bân nhổm nửa người dậy, cầm lấy áo.

— Merci, được rồi.

Tôi bước một bước lùi ra. Thế là hết. Bây giờ thì không sao đụng đến cái ví được nữa. Tôi bẩn thần ngơ ngẩn, mặc lấy chiếc áo của tôi, và đội mũ.. Vừa gài khuy áo, tôi vừa nói mấy câu bông đùa vô vị với các cô ả, đứng ở chân giường, sắp tiễn về. Tôi trùng trình uống nước, và hút thuốc, muốn cái thời khắc này cứ dài ra mãi.

Đến khi ngồi trên xe về qua những phố khuya vắng vẻ, tâm trí tôi mới dần bình tĩnh lại. Gió lạnh thổi mát trên vừng trán nóng, và cái cảm giác mát ấy khiến tôi dễ chịu. Tôi nghĩ lại đến những cử chỉ và dự định của tôi lúc nãy, thật vừa như một người khôn khéo, lại vừa như một người mất hồn. Tất cả những cái đó bây giờ như xa quá. Tâm trí tôi dãn ra, như một cây tre uốn cong trở lại cái thẳng thắn lúc thường. Tôi cảm thấy một cái thú, một thứ khoái lạc kỳ dị, khe khẽ và thầm lặng rung động trong người, có lẽ là cái khoái lạc bị cám dỗ, mà cũng có lẽ cái khoái lạc đã đè nén được sự cám dỗ. Và một mối tiếc ngẩm ngầm, tôi không tự thú cho tôi biết và cũng cố ý không nghĩ đến, khiến cho cái cảm giác ấy của tâm hồn tôi thêm một vẻ rờn rợn và sâu sắc.

◆

Sáng hôm sau tỉnh dậy ở nhà, tôi ngẩn ngơ nghĩ lại các việc tối hôm trước, y như trong một giấc mộng, chứ không phải việc đã xảy ra... Tôi ngạc nhiên tự hỏi sao mình hãy còn là người lương thiện, không phải là kẻ ăn cắp. Mà tôi thú thực rằng nếu bấy giờ tôi đã là kẻ ăn cắp, cái đó cũng không khiến tôi lấy làm ngạc nhiên lắm. Mà còn là người lương thiện, tôi tự thấy cũng chẳng có gì là đáng khen. Tôi nhớ rõ lúc đó không có một ý nghĩ nào về danh dự, về điều phải, điều trái, ngăn cản tôi, và khiến tôi đi vào con đường ngay, như người ta vẫn nói. Không, không có một chút gì như thế.. Cái gì đã giữ tôi lại? Tôi không biết... Có lẽ chỉ một lời nói không đâu, một cử chỉ nào đấy, về phía này bay về phía kia, đã khiến tôi có ăn cắp hay không ăn cắp. Chỉ một sợi tóc nhỏ, một chút gì đó, chia địa giới của hai bên... Tôi có tiếc đã không lấy hay không, hay bằng lòng mình vì đã chống giữ lại cái ý xấu? Tôi cũng không tìm biết rõ hơn. Hình như những ý nghĩ ham muốn bay trù trừ tối ấy không phải là của tôi hình như của ai ấy, của một người nào khác lạ, khác với cái người thường của tôi bây giờ... »

Chúng tôi đều yên lặng. Anh Thành nói xong, với cái điếu hút một hơi thuốc lào rất kêu. Rồi anh thở ra thong thả, mắt lờ đờ nhìn theo rồi làn khói đi..

THẠCH LÂM

Vui Cười

— Chà ! tức quá bác ạ ! Chỉ sai có một con số mà tôi mất trúng số độc đắc.

— Sao vậy ? uổng nhỉ !

— Này nhớ ngư ờ i trúng 6 vạn kỳ xổ số vừa rồi ở cùng một đường với tôi : nhà thằng cha ấy số 40 còn nhà tôi số 41.

Của M. Ninh

Chùi chân.

NGƯỜI GÁC — *Gớm ! ông chùi chân đến một giờ đồng hồ ấy, mà vẫn chưa chịu lên gác.*

KHÁCH — *Bác phải biết, tôi chùi cho bõ, vì dạo nọ tôi đã bán rẻ cho bà chủ tấm thảm này mất một hào.*

◆

Của V. Quý

Tuân lệnh.

Một ông cầm chia việc các cảnh binh, chỉ một người cảnh binh bảo rằng :

— Thầy có trông thấy cái đèn đỏ đằng xa kia không ? Thầy phải đi tuần ra tận đấy.

Thầy cảnh binh nhanh nhẹn tuân lệnh đi luôn và... năm hôm sau mới về.

Ông cầm cáu, hỏi : — Thầy đi đâu mà mãi bây giờ mới về ?

— Thưa ông cầm, ngài bảo con đi tuần đến chỗ ngọn đèn đỏ ..

— Phải, làm sao ?

— Bẩm, ngọn đèn đỏ lại mắc vào sau một cái ô-tô chạy đi Haidương.

◆

Lời con trẻ.

Ngọc lên năm tuổi, rất láu lỉnh.

Một buổi tối, sau khi mẹ nó đã bỏ màn cho nó và bảo nó đi ngủ, nó tò mò hỏi mẹ nó :

— Me ơi, sao me lại để con ngủ một mình ở trong buồng này ?

Me nó bảo : — Vì bây giờ con nhớn rồi.

— Thế sao thầy nhớn hơn con mà bao giờ cũng ngủ cùng buồng với me ?

◆

Cũng may !

Hai anh cướp vào bóc lột một người. Người đó chống cự lại rất kịch liệt nhưng sau cũng bị đánh ngất đi. Hai anh cướp khám trong người đó chỉ thấy có hai đồng. Một anh nói :

— Cũng may, nếu nó có nhiều tiền thì nó đã giết chết chúng mình rồi, còn đâu.

Trên xe điện

Người rao hàng — Đây tôi có một cái lược rất mềm, các ngài có thể gấp đôi nó lại bẻ quằn, ném xuống đất, lấy búa đập...

Một người trên xe : — Thế người ta có dùng nó để chải được không ?

◆

Của Đ. Tri

Mấy giờ ?

A — *Đồng hồ « toa » mấy giờ rồi ?*

B (*quen mồm*) — *Đây, « toa » cầm sang bên canh xem mấy giờ rồi vặn lại kim thì biết.*

◆

Lông, dài

CON (*mới bắt đầu học tiếng một*) — *« Long » dài ; « long » dài ; « long » dài.*

BÔ (*ở ngoài sân nghe thấy, vội chạy vào cầm roi vụt tút bụi*) — *Đồ đần! học những cái khốn nạn ấy à ?*

◆

Của N. đh. Thành

Sướng.

— Sướng thật ! cụ hàn đã giầu của lại giầu con ! ai lại lúc chết 18 gậy bao giờ ?

— Cũng chưa nhiều bằng cụ Bốc, lúc chết những hơn trăm gậy thì sao?

— Vô lý ! ông ấy là thế nào mà lắm con vậy ?

— Chẳng là thế nào cả, chỉ là thầy bói thôi.

◆

Của N. V. Hợi

Béo.

EM BÉ — *Me ơi, hôm nay con sen nó mua được con vịt béo quá, me nhỉ.*

MẸ — *Béo gì, vịt nhồi nên trông béo đấy thôi !*

EM BÉ — *Thế thì cái bà trước cửa cũng bị nhồi nên mới thế, phải không me ?*

◆

Hoài của

LÝ TOẾT, *đi chơi Bách thú, thấy người cai vườn vứt vào chuồng hổ những miếng thịt bò tướng, vội kêu :*

— Ấy chết, sao ông lại phí của thế để luộc lái lên chấm tương gừng rồi nhắn rượu có thú không ! rõ hoài của !

◆

Vô danh.

Nhân tài.

— Mày xem thằng Tuân lặn có giỏi không. Nó đánh cược với tao rằng nó lặn được 15 phút. Thế mà hay đáo để mày ạ ! nó ở dưới nước đã một giờ rồi, vẫn chưa thấy lên.

◆

Của N. Đ. Qui

Chỉ lý.

THẦY hỏi TRÒ — *Từ trường về nhà anh năm chục thước tây, nếu anh đi mỗi bước bảy tấc, thì phải đi mấy bước ?*

TRÒ — *Con không biết.*

THẦY (*gắt*) — *Vì sao ?*

TRÒ — *Vì con đi xe nhà ạ*

◆

của Giám, Gioãn

Khó nghĩ.

— Cùng ngày hôm nay bà Xuân mất mà ông ấy lại trúng số độc đắc, không biết nên đánh giây thép mừng hay chia buồn, anh nhỉ ?

◆

Đủ biết

— Người ta bảo vợ sống lâu hơn chồng không biết có đúng không ?

— Chắc đúng vì anh cứ xem những đàn bà góa thì đủ biết.

◆

Bệnh lạ.

THI SĨ — *Tôi có bệnh mỗi khi làm thơ là buồn ngủ*

ĐỐC-TỜ — *Muốn khỏi bệnh ấy, chỉ đứng đọc lại những thơ ngài đã viết.*

◆

Mưu mẹo.

BỆNH NHÂN — *Ông quên, đã ba phút ông vẫn bắt tôi thè lưỡi.*

ĐỐC TỜ — *Không phải tôi quên, đó là tôi muốn cho yên tĩnh một tí để kê đơn.*

— Tâm quái quỷ gì mà ghê gớm thế này ?

Không tránh được.

— Thưa ngài, tôi mắc một chứng bệnh lạ lắm. Khi nào tôi cúi mình xuống, giơ tay lên, quay bên trái, quay bên phải, rồi quặt tay ra đằng trước, tôi thấy đau rức ở lưng.

ĐỐC TỜ ngạc nhiên — *Nhưng việc gì mà ông phải cử động thế ?*

BỆNH NHÂN nhìn kỹ đốc tờ rồi đáp — *Ô nếu ông biết được cách khác để cởi áo, xin ông bảo tôi với !*

(Tit Bits)

« CÁCH cho quý hơn là vật cho », hãy kể một câu chuyện để giải nghĩa câu châm ngôn Pháp ấy.

Đó là đầu bài luận, Văn đã ra cho học trò lớp sơ học cao đẳng của chàng.

Chấm xong tập bài làm, chàng mỉm cười vì thấy các cậu trò nhỏ không thành thực một tí nào. Phần nhiều toàn kể những chuyện cho ăn mày một bát cơm bằng một cách ân cần, lễ phép (!), hay những chuyện giúp bà lão nhỡ độ đường dăm xu kèm theo những lời an ủi ngọt ngào, âu yếm ; kết luận : bà lão cảm động, lệ ứa hai hàng, lòng thồn thức đầy vơi.

Văn chẳng cảm động gì cả. Chàng thấy buồn cười nữa. Cái tuổi nhỏ, chàng còn lạ gì, có bao giờ biết cảm động vì những sự đau đớn, khổ sở của kẻ khác, có bao giờ biết giúp đỡ những người nhỡ nhàng khốn quẫn : chúng không chế nhạo, chòng ghẹo, hành hạ đã là khá lắm !

Chàng nghĩ lần thần : « Nếu chúng nó đem cái đầu bài ấy ra cho mình thì mình sẽ viết như thế nào ? »

Tự nhiên chàng thấy chàng trở lại là một cậu học trò, là một sinh viên đi thi bằng thành chung, loay hoay tìm ý tưởng để làm bài. Chàng bỗng bật cười, vì vừa nhớ tới một câu chuyện xảy ra cho chính mình.

●

Ngày ấy Văn mới được bổ giáo học. Lương ít ỏi, nhưng tằn tiện thì cũng đủ, cũng tạm đủ. Ấy là nói khi người ta không có một thú chơi gì. Đằng này Văn lại có, lại nghiện một thứ chơi : đánh tổ tôm, tuy chàng đánh rất thấp. Ở tỉnh nhà thì đó là một tai nạn : chắc chắn sẽ bị bóc lột.

Vì thế, có một tháng, Văn vừa lĩnh lương được mấy hôm, đã bết nhẵn không còn một xu dính túi. Chàng cuống cuồng chạy chỗ nọ chỗ kia dựt tạm được dăm hào mua đồng về đong gạo.

Cực chẳng đã, chàng viết thư về nhà xin chú, — chàng mồ côi cha mẹ. Lời lẽ trong thư chàng viết, rất cảm động. Nhưng chàng không giữ nổi mỉm cười khi đọc lại một lần cuối cùng : đó là một bài luận của một cậu học trò nhỏ tả một vụ mất trộm, rất ly kỳ và đau đớn, chuyện hoàn toàn bịa đặt để gợi lòng trắc ẩn của ông chú nhân từ.

Năm hôm sau, Văn nhận được thư phúc đáp. Chàng mừng rỡ nhảy múa, cầm cái phong bì đi sát vào mặt vợ và nghênh ngang bảo :

« Tiền đây rồi, tiền đây rồi,

« Quý nương ơi!

« Quý nương đừng than phiền làm tôi.

Sẽ bóa ra một gã đỡ tồi.

Vợ chàng gắt :

— Biết đâu rằng ở trong có tiền gì thế ?

CÁCH CHO

TRUYỆN VUI của KHÁI-HƯNG

mà đã rốt lên thế ?

Văn giơ phong bì lên nhìn và nói :

— Biết lắm chứ, em có trông thấy hình thù cái ngân phiếu nằm kia không ?

— Ở nhỉ !

Vợ vội mừng. Nhưng bỗng lo lắng :

— Nhỡ chỉ có vài đồng thì thực...

Văn ngắt lời :

— Không, ít nhất cũng mười đồng, còn nhiều nhất thì chưa biết chừng... nắm chục cũng nên : Bức thư tôi viết lời lẽ cảm động lắm cơ ! Một kiệt tác, phải biết !

— Ô chào !

Vợ dựt phắt cái phong bì bóc vội ra xem. Ở trong có một bức thư dài và một cái ngân phiếu mười lăm đồng. Văn hơi thất vọng, nhưng cũng gượng cười nói :

— Anh đoán có sai đâu :

Người vợ ngắm nghía cái ngân phiếu bảo chồng :

— Cái mandat này đẹp quá.

Văn cũng có vẻ suy nghĩ và đọc đi lại mãi những giòng chữ trên ngân phiếu, vì chàng thấy nó khác những ngân phiếu mà chàng thường nhận được. Sau chàng cũng tìm ra và bảo vợ :

— Đây là chèque chứ không phải mandat.

— Chèque khác mandat thế nào ?

— Chèque là ngân phiếu của nhà ngân hàng, còn mandat là ngân phiếu của nhà bưu điện.

Vợ mỉm cười :

— Thế thì còn hiểu là cái gì nữa ! Nhưng lĩnh tiền ở đâu ? Lĩnh ở nhà giây thép có được không ?

Văn trù trừ :

— Anh cũng không biết; từ thủa bé đến giờ, anh có đi lĩnh chèque bao giờ đâu. Nhưng thử ra giây thép xem.

Rồi không kịp đọc thư, chàng hấp tấp ra đi. Một lát sau chàng về, vẻ thất vọng lộ trên nét mặt. Vợ lo lắng hỏi :

— Thế nào ?

Văn đáp vắn tắt :

— Không được.

— Sao không được ?

— Phải về Hanoi, lĩnh ở nhà băng.

— Phải về Hanoi ?

Giọng người vợ run run, nước mắt nàng ứa ra ; nàng tức giận nghĩ đến những món cần phải tiêu ngay. Rồi cáu kỉnh lây cả chồng, nàng đưa bức thư, bảo :

— Đây, anh đọc !

— Em xem rồi. Chú nói những gì thế ?

— Chú mắng cho mất mặt đi ! Cho thế... chẳng bõ !

— Ừ, cho thế chẳng bõ !

Văn nhắc lại lời vợ, nhưng chàng không nghĩ đến những câu mắng, mà chỉ tưởng đến cách cho vô lý của chú. Cho thế chẳng bõ !

Dẫu sao cái « chèque » cũng giúp Văn ra khỏi ngay được bước khốn cùng. Chàng đem nó đến các nhà quen để vay tiền. Quả có dễ hơn trước. Chàng nói :

— Đây bác coi, tôi vừa nhận được chèque — chàng đọc chữ chèque bằng một giọng hãnh diện — nhà gửi cho. Ngày kia thứ năm tôi về lĩnh tiền ở nhà « băng » Hanoi, — đọc chữ « băng » giọng chàng trở nên kiêu kỳ — và chỉ trong ba hôm sẽ tôi nộp lại tiền bác.

Thế là nhờ tấm ngân phiếu chàng vay được ba đồng, hề hả về đưa vợ.

Trong hai hôm, trước khi đi Hanoi, có tới hơn một trăm lần chàng khoe cái chèque với những người quen biết, với bạn đồng nghiệp, với cả học trò. Chàng coi như cái chèque ấy đã làm nổi giá trị chàng lên. Có một ông chú để tiền nhà băng, đó hẳn không phải là một sự tầm thường !

Rồi sáng sớm hôm thứ năm, Văn ra xe ô-tô hàng về Hanoi. Bác tài xế chào hỏi :

— Lạy ông ạ, ông đi Hanoi ?

Chàng cố lấy giọng bình thản đáp :

— Phải, tôi đi Hanoi. Tôi đi Hanoi lĩnh cái chèque.

Sợ bác tài không hiểu chèque là gì, chàng thêm :

— Ở nhà băng.

●

Tới trước cửa nhà ngân hàng, Văn đứng lại ngước mắt ngắm nghía, trong đầu hoang mang những con số không lồ đồ đọc thấy trong sách, trên báo. Vì thế, chàng không được vững tâm, khi bước lên cái bậc đá đồ sộ để tiến vào nhà ngân hàng, cùng với những người Pháp và người Nam y phục sang trọng, tay cắp cái cặp da rất có ý nghĩa. Chàng thì chàng chỉ nhẹ nhàng đem theo trong ví trọn vẹn một cái phiếu mười lăm đồng.

Vào nhà ngân hàng, chàng có ngay ý nghĩ : « chim chích vào rừng ». Sự thực, chàng bỡ ngỡ chẳng biết chỗ nào vào chỗ nào, vì chỗ nào cũng như chỗ nào, đều có chấn song sắt rào quanh, để hở ra một cái cửa, một cái lỗ vuông. Chàng cũng hiểu đó là « guichets », nhưng có nhiều « guichets » quá, còn biết lĩnh tiền ở « guichet » nào. Chàng đành lặng lẽ đi một vòng chung quanh cái giậu sắt, bụng nghĩ thầm cho bõ tức : « Có khác gì ở một rạp xiếc hay ở một sườn bách thú không ? »

Một lát sau, chàng đã đi hết một vòng và vẫn chưa biết lĩnh tiền ở đâu. Hỏi thăm những người không quen, chàng cho là một sự xấu hổ : người ta sẽ cho mình đến nhà ngân hàng lần này là lần đầu...

Bỗng chàng liều đến một cửa « guichet » và mạnh bạo đưa cái ngân phiếu ra. Một người Tàu đứng phía trong nhìn từ cái ngân phiếu đến vẻ mặt lo lắng của chàng, rồi ôn tồn nói : « Ông ra đằng kia cơ chứ ! »

Văn vội vàng, bẽn lẽn quanh ra phía trước.

Chàng đưa ngân phiếu. Người tùy phái bảo vắn tắt :

— Thẻ căn cước.

Văn không có thẻ căn cước. Chàng ngập ngừng hỏi :

— Thẻ sưu có được không ?

Người tùy phái không đáp, đến hỏi người thư ký, và người này niềm nở ra tiếp.

— Ông đưa thẻ tôi xem.

Và nhìn qua ảnh Văn, người ấy đáp :

— Được !

Rồi biên đưa cho Văn một con sã trên tờ giấy vàng ; đoạn đặt ngân phiếu của chàng lên một chồng giấy khá cao, trước mặt một người Pháp đương nói điện thoại. Văn đứng chờ, tưởng như sắp được lĩnh tiền. Người tùy phái bảo chàng hãy ra ngồi đợi ở một cái ghế dài có lưng dựa.

Ngồi được vài phút, Văn đứng dậy đi đi lại lại : chàng có vẻ sốt ruột lắm, nhất nhìn người Pháp chàng vẫn thấy còn nói chuyện trong ống điện thoại, tưởng chừng câu chuyện kéo dài không bao giờ hết.

Nhưng câu chuyện cũng hết. Văn mỉm cười : « Ừ, có thế chứ ! » Và chàng đi gần lại để nhận tiền. Người tùy phái đã quên mặt chàng, hỏi :

— Thưa ông...

Văn đáp :

— Tôi đưa rồi.

— Ông hãy đợi.

Văn quay ra và lại đi bách bộ để đợi, trong làn không khí đầy tiếng lách tách của hàng trăm cái máy chữ. Chàng liếc mắt thấy người Pháp và người thư ký nói đùa nhau vui vẻ lắm. Và khi thấy người ấy nhắc đến tập ngân phiếu, trong đó có cả cái của chàng, Văn thở ra một hơi dài khoan khoái.

Độ nửa giờ sau, chừng đã bực bội lắm rồi, Văn liều đâm xổ vào cửa guichet và đưa mảnh giấy vàng ra. Người nhà ngân hàng thong thả bảo chàng :

— Ông hãy đợi

Văn né sang bên cạnh để nhường chỗ cho một người to béo. Người nhà ngân hàng đọc : « Bảy ngàn tám trăm đồng ? » Người to béo đáp : « Phải »

Một lúc sau, thấy cửa guichet bỏ không, Văn lại tiến đến. Lần thứ hai câu « xin ông hãy đợi ! » thong thả thốt ra, kèm với một cái mỉm cười nửa như xin lỗi, nửa như chế nhạo.

Lần thứ ba, lần thứ tư. Và đến lần thứ năm câu nói chỉ còn cộc lốc có hai tiếng :

— Hãy đợi !

Và dù người ngồi trong hàng song sắt không thêm một tiếng nào nữa, Văn vẫn tưởng như nghe thấy người ấy làu nhàu :

— Có mười năm đồng bạc quên mà ngậu xị lên !

Văn hơi ngượng, nhất chàng lại vừa trông thấy người ta lĩnh những món tiền to hằng nghìn.

Sau cùng, nghĩa là sau khoảng hơn hai giờ chờ đợi, Văn cũng lĩnh được tiền. Ra tới đường, chàng cực nhục muốn khóc và lầm bầm : « Chú cho thế này thì thà chú đừng cho còn hơn ! »

Nhưng về tỉnh lị, chàng khoe với bạn đồng nghiệp :

— Ồ ! nhà băng nguy nga một cách lạ lùng ! Mà người ta đón tiếp mình vồ vập, ân cần không thể tưởng tượng được.

KHÁI-HƯNG

TRUYỆN DÀI của NHẤT-LINH

CHƯƠNG II

MUỐN yêu thì sẽ yêu, nhưng từ lúc muốn đến lúc yêu thật cũng phải bao nhiêu tình cờ, bao nhiêu dịp may. Giờ thì mình yêu rồi...

Trương nghĩ đến cuộc gặp Thu hôm ba mươi tết và tự nhủ :

— Mình yêu rồi và có lẽ Thu đã yêu mình . . . Thu có lẽ yêu mình ngay từ hôm gặp trên xe điện, nhưng hôm ba mươi vừa rồi mình mới được biết là Thu yêu mình . . . Vậy ngày hôm ấy là ngày bắt đầu.

Chàng giở cuốn sổ tay dùng để ghi những việc quan trọng trong đời. Những đoạn nói về việc nào có tính thân mật chàng viết theo một lối riêng chỉ có mình chàng đọc được thôi. Chàng lầm nhầm đọc :

— *Mồng sáu tháng mười. Hai con mắt đẹp. Sao mình vui thế. Có lẽ mình đã tìm thấy người yêu. Thu không biết rồi sẽ ra sao ?*

— *29 tháng 10 đến nhà với Mỹ. Chủ nhật nắng. Trời đẹp quá. Cái áo lụa trắng và hai con mắt đen ở sau những lá lan. Nhìn mình chắc là để ý đến mình. Sao mình lạt buồn quá thế. Sao lại chán nản.*

Rồi đến hơn một trang sách biên chép toàn những việc không có liên lạc gì đến Thu.

Chàng nhớ lại nỗi buồn nản của chàng hôm ở nhà Thu về. Hồi ấy Trương chưa yêu lắm như chàng tưởng nên Trương thấy công việc về tình ái khó khăn và phiền phức. Chàng chưa có đủ can đảm rình đợi hằng ngày để được trông thấy mặt Thu ; chàng cho rằng nếu tiện yêu thì yêu và thôi không nghĩ đến việc ấy nữa, phó mặc cho sự tình cờ.

— *28 tháng 11. Vô ích. Nếu phải khó nhọc Thu mới yêu mình thì tình yêu ấy không phải do duyên trời. Chắc là sau mình khó chịu.*

Sau hôm viết mấy giòng ấy, sự tình cờ quả nhiên xui Trương gặp Thu ở trong hiệu Gô-đa. Thu đi với Mỹ và hai cô bạn ; trông thoáng thấy Trương, nàng kéo tay Mỹ :

— Kìa anh, ông Trương.

Trương nhận thấy trong cái cử chỉ đó nỗi vui mừng tự nhiên của Thu khi gặp chàng. Từ hôm đó, Trương có ý làm thân với Mỹ và lại chơi nhà Mỹ luôn, nhưng lần nào cũng đến với Hợp hay Mỹ.

Hôm ba mươi tết, lần đầu Trương đến một mình lấy cớ tìm Mỹ có việc cần. Thu ra phòng khách tiếp Trương nói Mỹ đi vắng. Trương cau mày ra vẻ khó chịu lắm. Thu đưa thuốc lá cho Trương, hỏi :

— Chắc là việc cần kíp lắm.

Trương đáp :

— Việc cũng không lấy gì làm cần.

Chàng thấy Thu mỉm cười hình như có ý bảo : « Thế sao anh lại cau mày khó chịu » Chàng cũng nhận thấy lúc này mình cau mày là vô lý. Thu đánh rơi bao thuốc lá ; hai người cùng cúi xuống nhặt và cùng cố lánh cho khỏi chạm vào nhau. Lúc ngửng lên, Trương ngẫm nghĩ :

— Sao Thu lại có vẻ sung sướng thế kia ?

Đột nhiên Thu hỏi :

— Năm nay anh ăn tết ở đâu ?

— Tôi ăn tết ở đây . . . nghĩa là ở Hà-nội.

— Thế à ? Anh không về quê ?

— Tôi không có quê. Tôi ăn tết một mình.

— Thế à ? Ăn tết một mình thì chắc buồn lắm.

Trương chép miệng nói giọng đùa :

— Cũng chẳng buồn. Tôi quen rồi, và lại cố nhiên là tôi phải ăn tết một mình vì tôi, . . . tôi chỉ một mình.

Chàng thấy Thu chăm chú nghe hình như cho điều chàng sống cô độc là thích. Trương cầm mũ chào Thu. Thu tiễn chàng ra cửa và trong lúc nàng lánh ra một bên để nhường chỗ, nàng nói thật khẽ và vội vàng hình như không muốn cho Trương để ý đến :

— Mồng ba tết anh lại đây đánh bạc cho vui.

Trương cũng không trả lời, làm như không nghe thấy câu nói ấy.

Lúc chàng sắp bước xuống bực biên, chàng thấy Thu đứng nhìn ra ngoài phố, nói một mình :

— Chiều ba mươi tết giời trông buồn lạ.

Chàng quay lại và mắt hai người lặng nhìn nhau một lúc.

Trương nói

—Tôi cũng vừa định nói thế xong.

Cuộc gặp gỡ chỉ thế thôi, nhưng không hiểu tại sao Trương thấy rõ là Thu có thể sẽ yêu mình. Cái cảm tưởng ấy không dựa vào một câu nói, một cử chỉ nào rõ rệt của Thu cả, mà chính lại dựa vào những thứ không rõ rệt của câu nói, của những cử chỉ vu vơ mà riêng hôm đó chàng đã nhận thấy.

Trương đọc trong cuốn sổ tay mấy giòng biên về ngày hôm đó :

— *30 tết. Thu không dám đương nhiên nói một câu mới rất tự nhiên : một chứng cớ là Thu yêu mình. Tại sao Thu lại thấy chiều ba mươi tết là buồn : hai chứng cớ là Thu yêu mình.*

Trương mỉm cười về câu chua có ý nghĩa khôi hài.

Chàng rút bút máy biên thêm.

— *Trương Thu bắt đầu yêu nhau.*

Chàng sung sướng khi có ý viết hai chữ Trương Thu liền xát thành một chữ.

Đến gần nhà Thu, Trương bỏ cuốn sổ vào túi, chăm chú nhìn mấy cái cửa sổ sơn màu vàng nâu cánh mở rộng. Ở một chiếc cửa sổ ở về phía rào sắt có tua màn đen trắng. Trương đoán là buồng của Thu nằm. Chàng mong ngay lúc đó Thu hiện ra ở khung cửa để chàng hỏi đến Mỹ và làm như nhân tiện đi qua ghé vào thăm một lát. Chàng đi chậm bước lại đợi vì nếu đi quá chàng sẽ phải quay trở lại rồi đi lần thứ hai ; cử chỉ ấy chàng thấy trước là sẽ buồn cười cho người nào đứng ở trong nhà nhìn thấy mà hơn nữa nếu người ấy lại là Thu. Không

thấy ai cả, Trương quả quyết bước vào cổng nhà tuy lúc đi chàng đã định bụng nếu không gặp ai ở cửa thì không vào. Nhưng chàng vào chỉ vì chàng không có can đảm quay lại để đi qua cửa sổ một lần nữa. Vào đến vườn, Trương thấy mình đã bạo dạn quá, không phải vì đến nhà Thu nhưng chính vì đến vào ngày mồng ba tết theo đúng như lời mời của Thu. Giá hôm ba mươi chàng trả lời bẵn ra rằng đến hay không đến thì xong chuyện. Chàng lại làm như không nghe thấy câu mời của Thu. Đến tức là đã mắc mưu Thu và ngầm tỏ ra cho Thu biết rằng hôm đó rõ ràng mình nghe thấy mà làm như không nghe thấy chỉ vì mình đã yêu. Chàng ngẫm nghĩ :

— Đàn bà họ tinh ranh lắm.

Thấy trong nhà mọi người đương quây quần đánh bạc chung quanh cái bàn tròn, Trương yên tâm, không thấy cuộc đến chơi đột ngột của mình là chướng nữa. Mỹ chạy ra mời. Hợp, người quen chàng, cũng có đấy. Cảnh cất tiếng nói :

— Anh Trương ! Tình cờ nhỉ !

Nhiều người quá nên Trương đưa mắt tìm một lúc lâu mới trông thấy Thu ngồi nép sau một bà cụ ; dáng chừng nàng chỉ ngồi kê cho vui.

Hôm nay Trương thấy Thu có đánh phấn — lần đầu chàng trông thấy Thu đánh phấn — nên hai con mắt của nàng Trương thấy đen và sáng hơn. Chàng nhìn Thu, trả lời :

— Tình cờ hay là không tình cờ ? Có lẽ không...

Chàng loay hoay tìm cách giảng cho câu nói của mình có nghĩa đối với mọi người khác :

— Có lẽ không, vì...

Nhưng chàng tìm không ra và bỏ giở câu nói, theo Mỹ đến chỗ bàn đánh bất. Tàn, em Mỹ, đứng lên nhường cửa. Trương làm bộ ngần ngại nhưng sau cũng ngồi vào đánh.

— Tết chỉ có cái thú đánh bạc. Nhưng tôi không biết đánh với ai vì chỉ có mình ăn tết với mình. Cứ mỗi năm tết đến tôi lại bắt đầu buồn, buồn ngay từ chiều ba mươi.

Trương thấy Thu nhìn chàng lúc chàng nói đến câu ấy. Chắc Thu đã nhớ lại câu nàng nói chiều hôm ba mươi lúc đứng ở hiên tiễn chàng ra cổng.

Nhân nói chuyện về cuộc họp bạc, Thu thêm một câu :

— Mà em nhận ra rằng ở nhà này năm nào cũng vậy, cứ mồng ba mới bắt đầu đánh bạc.

Bà cụ ngồi cạnh Thu — mà Trương chưa biết rõ thứ bực đối với Thu — mỉm cười nói :

— Truyện ! mồng một thì đi mừng tuổi, mồng hai thì về quê...

Câu nói của Thu làm Trương giật mình ; có lẽ Thu muốn nhắc chàng đến câu mời hôm nọ ; thế mà chàng đã đến tuy câu mời rõ ràng chàng không nghe thấy. Thu hơi lánh mặt sau bà cụ và mỉm cười, hai con mắt sáng lên có vẻ tinh nghịch. Không lúc nào như lúc ấy, Trương nhận thấy bao nhiêu cái dáng yêu trong vẻ mặt kiêu hãnh của Thu. Chàng muốn rằng những điều từ nãy đến giờ là đúng cả và chàng muốn cái mỉm cười kiêu hãnh của Thu là cái mỉm cười được biết chàng đã mắc mưu.

Trương trở nên bạo dạn ; vừa rút bài chàng vừa có ý nhìn Thu nhưng lâu lắm chàng không thấy Thu nhìn mình nữa. Thu mải nói chuyện với bà cụ ngồi trước mặt mà lúc đó Trương đã biết là cụ Bát, một bà dì của Thu. Khi rút bài bị bắt, hai dì cháu nhìn nhau cười

sung sướng, nhưng Trương đã biết thừa là phi «nhị tổng cửu» thì «tam tổng bát ». Cụ Bát nói :

— Cơ sự cứ như thế này mãi thì dì cháu ta đến hết vốn liếng.

Thu nói :

— Cháu chỉ tiếc mất đồng hào vàn mới của cháu.

Nàng vừa nói vừa nhìn theo đồng hào và Trương vơ về phía mình, vì lúc đó chàng cầm cái. Trương nhặt riêng đồng hào vàn bỏ vào ví làm như quả quyết không muốn cho đồng hào trở về với Thu nữa. Nhìn thấy Thu cau mày thất vọng, chàng lấy làm thích. Bỗng chàng yên lặng, loay hoay nghĩ cách dò ý tứ Thu, dò ý trước mặt cả mọi người mà không ai có thể nghi ngờ được. Chàng để cỗ bài lên đĩa nói :

— Đến lượt ai bắt cái ?

Trương đã nghĩ ra. Chàng đặt tay lên ví nói :

— Vàn này ăn được đồng hào mới... ngon lạ.

Chàng không có ý dẫn vào hai tiếng « ngon lạ » và cũng không nhìn Thu, nhưng chàng biết là Thu nhìn mình. Hợp thì chắc không thể nào để ý nhớ đến một câu vu vơ chàng nói trên xe điện được, chàng không sợ lộ. Thu cũng có thể không nhớ đến nhưng nếu Thu nhớ đến mà nếu lại tỏ ra cho chàng biết tức là Thu đã để ý đến chàng ngay từ khi gặp trên xe điện và tức là Thu có thiện cảm với mình. Trương vừa đánh bài vừa ngong ngóng đợi.

Thu với bà dì lại mỉm cười nhìn nhau. Thu nói :

— Dì thử tính lại xem. Nhị với tứ với ngũ vị chi là... Nàng cười :

— Hình như là mười một mất rồi, dì ạ.

Rồi đột nhiên không có cớ gì cả nàng ngẩng nhìn ra phía cửa sổ, chớp mau hai hàng mi. Nàng cất tiếng nói một mình :

— Giời cứ âm u mãi không thấy nắng mới.

Trương sung sướng quá ; nhân vàn ấy được vơ tiền cả làng, chàng mỉm cười nói để cố dễ cho Thu biết là chàng đã hiểu rồi :

— Rồi sống lúc nào cũng như phút này thì cảnh nào cũng đẹp. Nắng cũng đẹp mà mưa cũng đẹp.

Chàng thở dài, để tay lên tập bạc giấy nói tiếp :

— Sung sướng quá.

Cụ Bát nhìn Trương nói :

— Ông ấy đỏ quá. Dì cháu chúng mình thì chỉ thấy bất cả đời.

Thu nói :

— Đánh để thua với được. Người được thì vui, người thua cũng thích không kém gì . . .

Hợp nói :

— Cái đó thì hơi nghi.

Trương giật mình nhìn Hợp một lúc. Chàng yên tâm tự bảo :

— Không. Hợp không có ngầm ý gì cả.

Canh bạc tan, Trương cùng đi với Hợp ra đợi xe điện.

Chàng nhớ lại trước đã định dặn Hợp đừng cho ai biết là mình mắc bệnh lao, nhưng lúc này thì chàng không dám nói vì nói tất Hợp sẽ sinh nghi. Trương bắt tay Hợp lên xe điện. Chàng ngồi ở hạng nhất, thu hình vào một góc, đầu dựa cửa kính nhìn ra đường.

Thấy bóng mình trong kính, chàng lùi ra để nhìn nhưng không rõ nét mặt. Chàng lắc đầu xua đuổi một ý nghĩ khó chịu :

— Không, mình không chết được. Độ nọ mình đã định đến hỏi đốc tờ mà mãi vẫn chưa đi.

Chàng loay hoay tìm cách nào hỏi cho biết rõ được sự thực.

Nghĩ một lúc, chàng thấy bực tức :

— Không, để lúc khác, lúc này mình hãy vui đã.

Trương nhớ đến câu nói với Cảnh khi mới vào nhà Thu và tự trách không nhanh trí khôn tìm ngay được cách giảng nghĩ đến nỗi phải bỏ g ở câu nói.

— Có lẽ không tình cờ vì. . . vì làm sao ?

Nhưng lần này chàng cũng không tìm được cách giảng nghĩa cho xuôi. Chàng lầm nhầm tìm mãi và công việc ấy làm chàng quên không nghĩ đến bệnh của mình nữa. *(Còn nữa)*

NHẤT LINH

Kính

KÍNH CẬN THỊ
KÍNH LÃO
KÍNH DƯỠNG MỤC

Kính thuốc hiệu FILOCHROS của Pháp Quốc dùng để đi ngoài nắng.

Có đủ các hạng gọng kính để thay đổi

Có đủ máy và đồ dùng để chữa kính

Ở xa gửi lĩnh hóa giao ngân

ĐẠO-LẬP

97 — Hàng Gai — HANOI

TIN VAN...

VÂN của LÊTA

« HAI mắt mờ lệ của tôi tình cờ để vào bông hoa mà mới mấy hôm qua, để Lan vừa cắm đấy

« Trên ngấn nước trong cốc pha lê, đóa hồng rũ rượi đã để rơi mấy cánh tàn ủa như mấy giọt huyết lệ của người trinh nữ mới qua đời.

.....

« Dưới một trời xuân tưng bừng những tiếng pháo nổ trong các làng xóm xa vời, cỗ xe tang hai ngựa lặng lẽ lướt đi dưới một vòm cây' theo tiếng bốn bánh xe rạc rời, lăn trên một mảnh sân đá sỏi. »

Văn chương sao mà êm tai thế!

Rõ từng mạch, từng đoạn. Lại bóng bẩy nữa. Nào « mắt mờ lệ », nào « huyết lệ của người trinh nữ », nào « trời xanh tưng bừng » với tiếng pháo trong làng xóm « xa vời ».

Tưởng chừng một áng văn cẩm nú của một ngọn bút bay bướm lúc chan chứa hồn thơ..

Nhưng không phải thế.

Đó là... đố các bạn đoán được.

Đó là.. những lời nói chuyện.

Những câu ở riêng một người trẻ tuổi nói cho cái tai một người trẻ tuổi khác nghe!

◆

Người trẻ tuổi nói tiếp:

« Đã ba năm nay, khóc nhiều cũng tạm lẽ, tôi vừa quên bẵng được cảnh đau lòng ấy thì một việc khác lại xảy đến làm tôi cũng ngậm ngùi. »

Và cứ một điệu như thế, nói hoài:

« Trong bầu không khí đầy mùi hương trầm ghê lạnh, chúng tôi ngồi chờ những giây phút thiêng liêng sắp đến, giây phút mà mọi người cùng tỏ dấu thương tiếc một thiên tài lỗi lạc đã tàn...

Vân vân...

Vì những câu hoa mỹ đó người trẻ tuổi nói trong mấy kỳ báo *Tin Mới*.

Đó là một thiên tiểu thuyết ngắn. Và tác giả của nó là ông Tam Lang.

◆

Để hôm nào gặp ông Tam Lang, tôi sẽ nói với ông:

« Này ông Tam Lang ơi, trong Tin Mới vừa rồi, ông đã viết nên một thiên tiểu thuyết rất văn chương, thực tôi lấy làm sầu não quá. Vì cái bài « Xuân về hoa rụng » ấy, trong làng thơ văn cùng âm nhạc biết bao nhiêu tài năng lỗi lạc, đều thấy như in tiếng vang dội của tâm tình. »

Chắc ông Tam Lang sẽ trả lời tôi:

— « Vâng, đó quả là một trang lệ sử thương tâm, tôi viết ra trong lúc cảm xúc nồng nàn, để tả cho hết tiếng hờn oán bi ai của những khách hồng nhan, bạc mệnh. »

Rồi câu chú, câu anh, câu tôi, câu bác; hai chàng Lê Ta và Đinh Chí, sẽ làm cho cuộc văn chương đàm thoại, tung bay lên bao nhiêu đoạn.. vừa trắc, vừa bằng..

◆

Nói đùa vậy mà chơi thôi! Chứ nếu thực thì Lê Ta sẽ hóa anh đồ gàn mất.

Ấy là vừa mới thử bắt chước một tí, mà suýt nữa tôi nói theo giọng văn Tam Lang

Giọng văn Tam Lang?

Nó thế này: trắc, trắc, bằng, bằng, bằng, trắc... v. v.

◆

Một thí dụ:

Trong bầu không khí đầy mùi hương trầm ghê lạnh (trắc), chúng tôi ngồi chờ những giây phút thiêng liêng sắp đến (trắc), giây phút mà mọi người cùng tỏ dấu thương tiếc một thiên tài lỗi lạc đã tàn (bằng).

...Đứng bên lư trầm khói còn nghi ngút tỏa hương (bằng), ông đọc bài điếu văn kể lể sự nghiệp của nhạc sĩ Thanh Ba (bằng). Trong lúc cử tọa cùng đứng lên, yên lặng (trắc)

...Trên bốn đường giây, thanh âm réo rắt (trắc), giữa lúc hai lá màn đen từ từ mở rộng (trắc), để lộ bên trong một bức ảnh bán thân (bằng).

Cứ thế mà đi. Đều đều, đều đều, đều đều.

Ở tiểu thuyết cũng như ở phóng sự, cũng như ở tường thuật, cũng như ở những bài văn khôi hài: một câu bằng, một câu bằng, rồi một câu trắc; một câu trắc, một câu trắc, rồi một câu bằng.

Y như những nhịp đều đều của tiếng chèo thuyền.

Không! — Y như những tiếng ngáy.

LÊTA

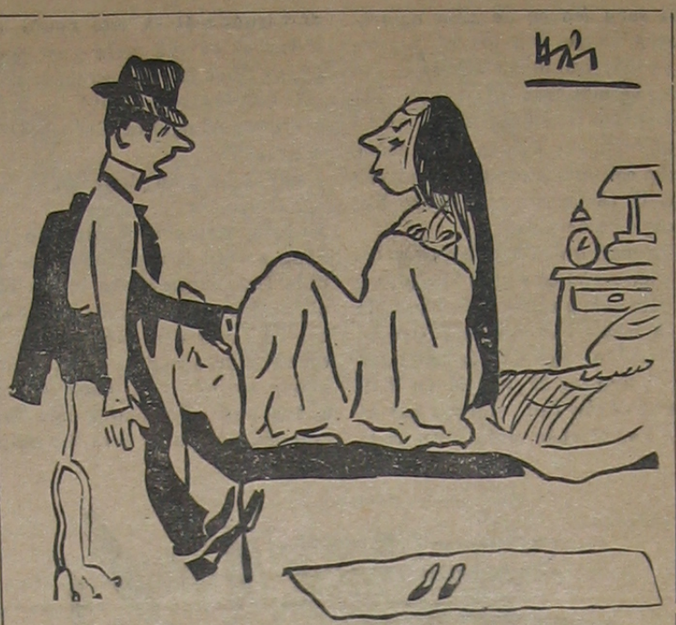

VỢ — Con người gì mà lại thế. Phải biết nghĩ chứ! Suốt đêm nay người ta không nhắm được mắt, còn cậu...

CHỒNG — Dễ thường mợ tưởng tôi ngủ suốt đêm hay sao?

Người Lịch Sự

Vay mượn

LTA nên hết sức tránh mượn một người bạn giai hay người bạn gái bút máy ô dù, khăn quàng của họ v. v... Đối với một vài người, sự cho mượn một thứ đồ thường dùng của họ thật là một sự hy-sinh.

●

CHỈ những chỗ thân mật lắm, ta mới có thể được hỏi mượn hay cho mượn những thứ đồ dùng riêng như quần áo, tất tay v. v.. Dù sao, các thứ đồ dùng khi đem giả người mà mình mượn cũng phải đem đưa rộm lại hay là lại.

●

SỰ lịch thiệp bắt buộc ta phải nhận lời mượn của người khác, và khi ta giao đồ mượn, ta phải giữ một nét mặt vui vẻ. Ta cũng nên tránh không cho một người nào không được khá giả lắm mượn một thứ đồ thường dùng gì, dù ít giá trị cũng vậy.

(Còn nữa)

Thế Hưng

Sách, Báo mới

— *Tình huyết* (thơ) của Bích Khê, do Trọng Miên xuất bản, giá 0đ 60.

— *Le Guide pratique du commerçant et de l'employé de commerce*, Edition Bắc Hà xuất bản, giá 0đ 40.

— *Pháp Việt*, tuần báo xã hội và trào phúng của ông Ngô Thân, sẽ xuất bản ngày thứ bảy 20 Mars 1940. Tòa báo phố Thợ Nhuộm, Hanoi.

Cầu ô

Cần giáo viên

Hội-đồng Hương-chính xã Khúc-thủy Phủ Thanh-oai, Hà-đông cần tìm ngay một ông giáo đã học qua lớp sư-phạm, ít ra cũng có bằng Sơ-học Pháp-việt, tuổi vào quãng 25, hạnh kiểm tốt để quản đốc hàng Hương-học. Ngoài nguyệt bổng, lại có nhà ở và đồ dùng tươm tất cho cả gia quyến ông giáo. Ai muốn nhận, xin đến thương lượng với ông Đào thiện Ngôn, 8 Rue le de Etoffes, sau phố Tiên-sinh, gần bội-quán bội Quảng-thiện, Hanoi, chỉ từ 5 giờ.

ENSEIGNEMENT par CORRESPONDANCE

Français—Mathématiques—Sciences

Mensualités

Préparation au C.E.P.C.I.	2p.00
Cours de 1ère et de 2e année P. S.	3p.00
Préparation au B. E. et D. E. P. S. L.	4p.00
Cours de Français pour les adultes	2p.50

Pour tous renseignements, écrire à

l'École Triton

8, Bis-A 10 Résidence Miribel Hanoi

Joindre une enveloppe timbrée pour la réponse.

Xem bệnh không mất tiền

Ở phố Hàng Bông số nhà 81, nhà trong có ông lang Quất hiên VŨ-DUY-THIỆN theo lối tổ truyền không có mở cửa hàng lòe loẹt chỉ chăm nghiên cứu sách thuốc, chữa cả nội ngoại khoa, ai có bệnh gì xem mạch kê đơn bốc thuốc rất cẩn thận.

Có môn chữa lao khái rất hay, người đàn bà phải bệnh sản môn ho dặng, sốt chiều chữa rất công hiệu, nhà nghèo cho đơn không lấy tiền.

Ai hỏi gì đề thư: VŨ-DUY-THIỆN

81, Phố Hàng Bông — HANOI

QUẦN ÁO TRẺ EM

Mùa hè năm 1940 bán buôn bán lẻ khắp Đông-dương

VINHLONG

Các nhà buôn nên viết thư về hỏi giá và lấy mẫu.

53 — Rue Citadelle — Hanoi

CÓ CỨNG MỚI ĐỨNG ĐẦU GIÓ

Cha mẹ

(Tiếp theo)

Không phải con tôi !

KỲ TRƯỚC, ta đã thấy luật pháp thật thà định rằng hễ bất cứ đứa trẻ nào sinh ra 180 ngày sau hôm cưới và trong 300 ngày sau hôm ly hôn cũng là con của người chồng cả.

Nhưng luật pháp có thật thà như vậy là đối với những người nào thật thà mà thôi. Thí dụ như những người muốn có con mà ẵm, dầu nó hao hao giống ông láng giềng cũng được.

Còn như ai không có tính dễ dãi quá như thế thì luật pháp cũng đã nghĩ cách cho mà tự vệ.

Cách ấy là cách ra trước tòa xin lên án không thừa nhận đứa bé ra đời không được hợp thời.

◆

Nhưng có phải người cha lúc nào cũng có quyền không nhận con không? Nhất định không. Vì đứa trẻ có quyền lợi của đứa trẻ : nó sinh ra vào thời kỳ hôn phối là nó có quyền làm con người chồng. Nay muốn làm mất quyền ấy, thì người chồng phải nêu ra chứng cớ rõ rệt mới được.

Chứng cớ rất rõ rệt trong trường hợp này : hai vợ chồng lấy nhau chưa được 180 ngày mà vợ đã vội cho đứa con ra đời. Lúc đó, người chồng chỉ có việc bảo : « nó không phải con tôi ! » là xong chuyện. Vì, như ta đã biết, từ hôm thụ thai đến hôm giở dạ, chóng nhất cũng phải 180 ngày. Vậy thì đứa bé đẻ trước ngày ấy ắt nó phải hoài thai trước hôm cha mẹ nó lấy nhau, và vì thế, nó rất có thể là một đứa con ngoại tình.

Tuy nhiên, nó vẫn có thể là một đứa con nội tình được. Vì biết đâu, cha mẹ nó trước khi lấy nhau đã không... — xin nói một cách văn vẻ — đã không cùng nhau đánh vần hai chữ ái tình cho đến hết rồi. Thế cho nên, nếu người chồng biết người vợ có mang hôm cưới thì về sau không thể không thừa nhận đứa con đẻ ra được nữa. Đứa con ấy, dầu là con ai cũng mặc, người chồng cứ phải nhận là con mình. Kể như vậy thì cũng hơi ức cho người chồng một chút, nhưng đã trót thì phải trét, đã đi cưới một cô con gái có chửa thì đành phải nhận con làm con mình, như vậy là đáng đời lắm rồi.

Trong một trường hợp nữa, người chồng cũng mất quyền nhận con ; đó là khi nào người chồng đã đi khai sinh cho con, đã ký vào giấy khai sinh của đứa bé. Vì làm thế, tức thú nhận rằng chính mình là thủ phạm rồi.

◆

Nếu đứa trẻ khôn ngoan sinh vào thời kỳ Lôn thú, thì người chồng không muốn nhận là con phải khó khăn mới dẫn chứng được. Là vì hai vợ chồng ăn ở với nhau, thì con cái sinh ra thường tình là con của người chồng rồi. Nay người chồng không muốn nhận cái đặc quyền làm cha, khăng khăng một mực rằng đứa con sinh ra trong trường hợp ấy không phải là của mình thì chỉ có hai lẽ : một là anh chồng điên, hai là anh chồng không ăn ở với vợ trong thời kỳ thụ thai đứa trẻ, nghĩa là từ ngày thứ 300 đến ngày thứ 180 trước hôm sinh ra nó.

Bảo anh chồng điên còn dễ, chứ dẫn đủ chứng cớ rằng anh ta không ăn ở với vợ trong thời kỳ vợ thụ thai mới thực là khó. Vì theo luật, người ta cần phải biết chắc chắn rằng chồng không phải là cha đứa trẻ, mà biết làm sao cho chắc chắn được, làm gì có người chứng kiến những lúc thụ thai. Luật đã không dám tin ở lời nói của người chồng rồi. Vậy chỉ còn hai cách : một là có chứng cớ hẳn hoi rằng trong thời kỳ thụ thai, người chồng ở xa, không thể về với vợ được ; hai là vì bị thương tích, mồ xẻ gì mà người chồng không thể có con được trong thời kỳ ấy. Thí dụ như người chồng phạm tội bị giam trong thời kỳ thụ thai, mà vợ không thể vào thăm được, hay bị nạn ô-tô nằm liệt giường ở nhà thương chẳng hạn, thì đứa con sinh ra giống ai thì giống chứ không sao giống người chồng được.

Ngoài hai cách ấy, người chồng dầu có một mối ngờ lớn, hay hơn nữa, dầu tin chắc rằng đứa con vợ đẻ ra là con một người khác, cũng phải cắn răng mà nhận là con mình vậy. Nếu người chồng tạng vốn không thể có con được chẳng hạn ; vì làm sao mà biết một cách chắc chắn rằng tạng người chồng là thế ? Khoa học có khi lầm ; và lầm ở đây không thể được rồi. Hay là vợ có ngoại tình mà chồng bắt được quả tang cũng vậy : đứa con sinh ra, nó có thể là con của nhân tình vợ, nó cũng có thể là con của người chồng bị thiệt thòi và đành nhìn đứa con là con của mình, dầu có giống nhân tình của vợ như tạc khuôn. Chồng lúc đó chỉ còn một cách vuốt bụng thở dài mà thôi.

Nào chỉ có thế mà thôi đâu. Một người chồng thấy vợ đẻ ra một đứa trẻ giống ông hàng xóm, rồi có những cớ hẳn hoi rằng hôm thụ thai nó, mình ở mãi bên Lào, không thể về để làm cha nó mà muốn không thừa nhận nó thì phải tức tốc làm cho ra ngô ra khoai ngay mới được.

Vì luật pháp hà tiện thì giờ lắm, chỉ cho người chồng một thời hạn rất ngắn để làm cái việc ấy. Nếu người chồng ở nhà với vợ, thì chỉ được vẻn vẹn một tháng kể từ hôm sinh ra đứa trẻ để đem ra trước tòa án nơi mình ở. nếu vợ giấu sự sinh nở hay mình đi biệt tích, hay bị giam cầm, bị nhốt vào một nhà điên nào chẳng hạn, thì được hai tháng kể từ ngày biết hay ngày về.

Nếu quên đi, hay nhầm đem việc ra tòa một ngày sau cái thời hạn ngắn ngủi ấy thì không còn mong gì nữa : đứa con giống ông hàng xóm kia luật pháp bắt mình nhận là con mình cho đến già.

(Còn nữa) T. VÂN

— Trò nghỉ từ hồi nào ?
— Thưa thầy con nghỉ từ hồi vua Quang-trung lên ngôi ?!
— ? ? ? ? ?

ĐANG IN

MẤY VẦN THƠ

TẬP MỚI

MỘT CÔNG TRÌNH ẤN LOÁT QUÝ GIÁ NHẤT TỪ TRƯỚC TỚI NAY

Ngày xuân giáng bút

Cứ năm cũ qua, năm mới tới, thì dù người ta, bất cứ ai, ở vào địa vị nào, cũng muốn biết trước cái hoàn cảnh thay đổi trong xuốt một năm mới đó của mình

Theo thần pháp về khoa-học lấy số Tử-vi của Tàu, thì người ta tính những ngôi sao chiếu mệnh mỗi năm mà đoán ra được những việc huyền bí về tương lai của mọi người. Khoa học này hết thảy những nhà tri-thức cổ kim đều công nhận là rất đáng, vượt hẳn lên trên những khoa-học đó của nhiều nước khác.

Gặp dịp xuân này, chúng tôi muốn có một thứ qua đặc-biệt biếu các ngài khi giải trí, mà có thể coi đó là những nhời giáng bút tiên tri cho cả một đời mình hay trong một năm đó, nên chúng tôi xin :

Lấy biếu hẳn mỗi anh, chị em một lá số Tử-vi

Lá số tử vi này sẽ lấy bằng chữ nho và giải đoán rõ ràng ra bằng quốc ngữ, rồi đánh máy rút minh bạch. Trong đó sẽ đoán cặn kẽ cả tiền vận, hậu vận xuốt một đời mình, và nếu người nào muốn biết riêng một nguyện vọng gì của mình trong năm đó có đạt được không, thì sẽ được giải đoán rất tường tận.

Các ngài, ai muốn có lá tử vi qui hóa nói trên, mà lại do những cụ khoa cử lão thành đã từng lấy nhiều tử vi cho mọi người lấy giáp, thì nên kịp viết thư về và định tuổi cùng ngày sinh tháng đẻ về cho nhà thuốc Thượng-Đức, 15 phố Nhà-Chung Hanoi và có kèm mandat 2p00 để mua một quyển C. C. K. P. của nhà thuốc Thượng Đức xuất bản.

Sách C.C.K.P. có trên 1 nghìn bài thuốc chữa đủ các bệnh thông thường giản dị, giầy gần 200 trang, in bằng giấy bouffant hạng tốt, gặp ngày xuân này, ai mua một quyển, thì được lấy biếu 1 tập tử vi như nói trên.

Có một lá Tử-vi để chỉ những phương châm cách hành động của mình — Có một quyển Cấp-Cứu Kỳ Phương để tránh khỏi những bệnh tật tai ách, mà hàng năm lại đỡ một số tiền lớn chi phí về thuốc thang, thì thực là hoàn toàn lợi ích trong sự sinh hoạt của người ta. Các anh, chị em còn đợi gì mà không viết thư về xin lấy biếu 1 lá Tử-vi, gửi mandat về mua 1 quyển C.C.K.P

CHÚ Ý.— Tiền cước gửi sách đi, các ngài phải chịu 0p.20, tiền giấy lấy Tử-vi biếu các ngài hết 0p.20, nếu là các ngài phải gửi mandat về 2p.40 tất cả.

Thư và mandat xin để cho :
Nhà thuốc THƯƠNG-ĐỨC
15, phố Nhà Chung, Hanoi

NGHỆ THUẬT LÀ GÌ

(Tiếp theo kỳ trước)

Những quan niệm và những cách giải thích về nghệ thuật của các nhà tư tưởng xưa nay phiền phức và rất khác nhau. Mỗi người định nghĩa nghệ-thuật theo ý riêng của mình. Có lẽ nhà triết học có đủ cái dửng dưng và cũng đủ tha thiết để tìm hiểu nghệ thuật được đầy đủ và sâu xa hơn Ông Bergson, nhà triết học nổi tiếng khắp hoàn cầu, trên mấy trang trong quyển « Tiếng Cười » (Le Rire) có trình bày một quan niệm rất xác đáng. Chúng tôi lược dịch dưới đây, mong cái quan niệm sáng suốt và thâu đáo về nghệ thuật của ông sẽ có ích cho các bạn. Chúng tôi sẽ có lời bàn thêm ở sau. (1)

«L'art est une vision plus directe de la réalité»

(*Bergson*)

...Do đấy, lúc nguyên ủy, sự khác nhau của các nghệ thuật. Do đấy nữa, cái chuyên riêng của các khuynh hướng. Nhà nghệ sĩ này quan tâm đến màu sắc và hình thể, và bởi nghệ sĩ yêu màu sắc vì màu sắc, yêu hình thể vì hình thể, bởi nghệ sĩ cảm thấy những cái đó vì những cái đó chứ không phải cho mình, chính cái đời sống bên trong của sự vật nghệ sĩ nhận thấy qua các hình thể và các màu sắc. Nghệ sĩ đem cái đời sống ấy đến sự nhận xét của chúng ta, lúc đầu còn ngơ ngác. It ra là trong một lúc, nghệ sĩ cởi bỏ cho chúng ta những thành kiến về hình thể và màu sắc, nó len giữa con mắt chúng ta và sự thật. Và như thế *nghệ sĩ đạt được cái cao vọng nhất của nghệ-thuật, ở đây tức là làm cho chúng ta biết Tự-nhiên.* Nhiều người khác lại cúi mình trên tâm hồn họ. Dưới hàng nghìn những hành động sinh ra để vẽ ra ngoài một tình cảm, sau cái tiếng gọi tầm thường và xã hội nó giải bày và che phủ một trạng thái tâm hồn cá nhân, chính cái tình cảm, cái trạng thái tâm hồn giản dị và nguyên chất mà các nghệ sĩ đi tìm. Và để khuyến khích chúng ta cũng cố sức như thế đối với chúng ta, họ tìm hết cách để cho chúng ta nhìn thấy một vài phần những cái gì họ đã thấy: bởi những dàn xếp dịp điệu của các tiếng, tự xếp đặt cùng nhau, và linh động một đời sống đặc biệt, họ nói cho chúng ta, hay hơn, họ khiến chúng ta nghĩ đến những sự vật mà tiếng nói không thể giải bày được. — Những kẻ khác lại đào sâu hơn nữa. Dưới những nỗi vui, buồn ấy, kể ra thì cũng có thể diễn thành lời nói được, họ sẽ giữ lại một cái gì không còn liên lạc với lời nói nữa, một vài nhịp điệu của cuộc đời và của hơi thở ẩn trong thâm tâm con người hơn cả những tình tình kín đáo nhất, bởi vì là cái luật linh động, thay đổi ở từng người, của sự trụy lạc hay sự kích phát, của những tiếc thương hay hy vọng. Gỡ ra và làm rõ rệt hơn cái bản nhạc ấy, họ khiến chúng ta chú ý đến; họ khiến thế nào chúng ta không chủ ý mà tự dẫn mình vào đó, như những người qua đường nhập vào một cuộc nhầy múa. Và, do đó, họ khiến chúng ta cũng làm rung động, ở tận trong thâm tâm chúng ta, một cái gì chỉ đợi dịp để rung động.

Như vậy, — dù là hội họa, điêu khắc, thi ca hay âm nhạc — nghệ thuật không có công việc gì khác là bắt đi những biểu hiệu có ích lợi thực hành, những thường thức được lễ lối và xã hội công nhận, sau nữa tất cả những cái gì che đậy sự thực, để khiến chúng ta được đứng ngay trước mặt sự thực. Vì một sự hiểu nhầm về chỗ này mà sinh ra cuộc bàn cãi về tả chân và lý tưởng trong nghệ-thuật. *Nghệ-thuật chắc chắn chỉ là một cái nhìn bao quát thẳng đến sự thực hơn.* Nhưng cái nhìn cảm trong suốt ấy tức là hàm xúc cái ý lìa xa những công lệ thiển cận, một sự vị tha tự nhiên, và riêng biệt của khứu-giác hay ý-thức, sau cùng, một cái quan niệm không vật chất về cuộc đời, chính là cái mà người ta vẫn gọi là quan niệm lý-tưởng. Thành thử chúng ta có thể nói, không phải là làm lộng ngữ đâu, rằng tác phẩm càng theo tả chân khi tâm hồn càng theo lý tưởng, và chính là phải lý-tưởng hết sức mà người ta mới chạm đến được sự thực.

Bergson

(Le Rire)

T. L. lược dịch

(1) Mấy lời nói đầu này, vì trong số trước nhà in có xếp nhầm và mất mấy chữ, vậy nay đăng lại.

Thân thể

Hỡi Thượng-đế!

Người nhìn xem, Người đã cho thân thể,
Bình thịt xương để đựng chứa linh hồn.

Người đã cho những bàn tay hoa nở,
Những cây chân, chồi mạnh búp tơ măng,
Người thu góp gió mây trong miệng thở,
Nơi mắt người, Người gửi ánh sao trăng;

Mắt sâu sáng thắp đèn soi vũ trụ,
Và tai rền thu cất nhạc không gian;
Và tơ tóc ướp vạn mùa hương ủ,
Và ngực vang ngân điệu nhịp hoàn toàn;

Và cổ đứng như mình cây vững chãi,
Và vai ngang như mặt nước xuôi dài:
Hỡi Thượng-đế, Người công phu biết mấy!
— Nhưng một sâu ương núp giữa lâu đài.

Nghìn yếu đuối theo sau nghìn yếu đuối,
Bước ngày mai sẽ chồng dấu hôm nay,
A! thân thể! một cái bình tội lỗi!
Bất sơ sinh đã hóa lại bùn lầy!

Xương với máu có bao giờ mỏi mệt,
Miệng bao giờ buông nhả vú cay chua!
Thân không chán đau, ngực sầu thở chết,
Tay bồng thân và tay nữa ôm mồ.

Xin thương lấy những mầm khô, trứng dập
Những thân teo, xin Thượng đế dung thương
Thân quá nặng nên hồn sa xuống thấp,
Chớ giận chi những kẻ mất thiên đường!

Nếu Chúa biết bao nhiêu lòng hốt hoảng
Trong sầu đen đã gẫy cánh như dơi;
Nếu Chúa biết bao nhiêu giòng lệ đắng
Chảy như sông, không rửa sạch sầu đời;

Nếu Chúa biết bao nhiêu hồn ly-tán
Vì đã nâng bình lửa ấp lên môi:
Thì hẳn Chúa cũng thẹn thùng hối hận
Đã sinh ra thân thể của con người.

Huy-Cận

SẮP CÓ BÁN:

ĐỤC NƯỚC BÉO CÒ

HAY LÀ

Truyện một tấn trò ghen-tuông rất gay-gắt và thê-thảm giữa hai chị em ruột cùng lấy một chồng

Tiểu-thuyết của

TRƯƠNG-TỬU

MINH-PHƯỢNG XUẤT-BẢN

Giá 0p.25 — cước 0p 06

Tổng phát hành: Bắc-kỳ

LIBRAIRIE CENTRALE *110, Pont en Bois — Hanoi*

Prochainement: 60 Bd. Borgnis Desbordes

LỬA THIÊNG

TẬP THƠ ĐẦU của **HUY-CẬN**

(do họa sĩ TÔ-NGỌC-VÂN trình bày)

Thuộc về loại sách Mỹ thuật ĐỜI-NAY

In hai màu

— Sẽ dành riêng cho bạn yêu sách đẹp những bản in lên nhiều thứ giấy quý trong đó có giấy IMPÉRIAL ANNAM À LA CUVE.

— Vì hiện giờ tiền giấy và tiền in tăng lên gấp bội, nên chúng tôi chưa có thể định giá ngay được; các bạn chờ xem ở một kỳ sau.

MỖI BẢN LỬA THIÊNG SẼ LÀ MỘT CÔNG-TRÌNH MỸ-THUẬT

TIN TRONG TUẦN LỄ

(Tiếp theo trang 6)

Một người Hoa kiều định mở một nhà máy giấy lớn ở Kiến-An thuộc huyện An-dương. Người này đã mang bản đồ nhà máy đến hỏi các nhà chức trách xem mỗi năm phải trả thuế bao nhiêu.

Những phu làm con đường Bắc-giang — Lao-kay khi trở về quê quán sẽ được đặc ân một ngôi vị trong làng xứng đáng với chức vụ hay công lao của mình mà không phải nộp lệ phí gì hết.

Năm nay Hanoi lại mở hội chợ, song khu Đấu xảo nhà binh cần đến nên ban tổ chức Hội chợ định cho mở ở khu đất ở cạnh nhà Cercle sportif, ở trước phủ Toàn quyền và sẽ cho dựng những khu nhà chòi như ở Hội chợ Hai-phong năm trước.

Hội thể dục (Septo) **Hanoi đã khánh thành sân vận động mới** ở đường 214, giáp phố Duvillier. Sân rộng tới 20 ngàn thước vuông (lớn hơn sân cũ.)

Lực sĩ mười tỉnh ở Bắc-kỳ về dự cuộc điền kinh, công chúng tới xem có tới 5000 người.

Mấy số lớn kỳ xổ số Đông dương vừa qua đều bán ở Nam-kỳ, một nhân viên sở Bưu-điện Saigon trúng 10.000đ Trung-kỳ và Cao-mên cũng trúng hai số 5 0001. Bắc-kỳ không được số lớn nào.

◆

KẾT QUẢ CUỘC XỔ SỐ
Tombola Ánh - Sáng

Đúng 9 giờ sáng chủ nhật 10 Mars 1940, đã mở xổ số Tombola Ánh Sáng tại hội quán K. T. T. Đ., trước mặt ông Minot đại diện quan Đốc Lý Hanoi và ông Chrétien, thừa phát lại (huissier).

Các số trúng đăng dưới đây :

Một bộ đồ trà : 03483 05360 25262 15782 20827
Một bút máy : 00020 29743 03408 29028 15193
Một súc lụa : 29098 06060 02640 25263 02906
Một đồng hồ báo thức : 02756 11183 15461 02804 19950 09050 26612 07543 22112 25535
Một xe trẻ con : 04250
Một bàn giấy : 07682
Một lư hương : 09295
Một tranh sơn : 23780
Một tranh lụa : 17574
Một đồng hồ đeo tay : 10604
Một salon : 21349
Một xe đạp đàn ông : 10040 19658
Một xe đạp đàn bà : 06896 18498
Một xe nhà : 11842
Một tòa nhà gạch (*số độc đắc*) 18097

◆

LỜI CẢM TẠ
về dịp lễ khánh thành sân vận động mới Septo hôm 10 Mars 1940

Hội Thể Dục Bắc-kỳ chúng tôi xin có lời trân trọng cảm tạ :

Quan Thủ hiến Bắc-kỳ Rivoal đã đến chủ tọa buổi lễ khánh thành sân động mới Septo hôm 10 Mars 1940.

Các báo đã có công cổ động cho hội Septo một cách rất nhiệt liệt.

Phòng thể thao phủ Thống sứ Bắc-kỳ đã giúp hội Septo một phần lớn về việc tổ chức các cuộc thi Điền kinh các giải quốc quân Bắc-kỳ, lại cho mượn từ đề quét dọn sân vận động.

Tòa Đốc-lý thành phố Hanoi đã cho mượn xe tưới và xe lăn đề lăn lại piste chạy cùng sân đá bóng.

Sở ươm cây thành phố Hanoi đã cho giồng nhiều cây vào hàng rào và trong sân hội Septo.

Sở xe điện đã có nhã ý cho đỗ xe điện (arrêt facultatif) ở ngay cổng hội Septo phố Duvillier.

Sở cảnh Hanoi đã cho mượn nhiều cảnh binh đến giúp việc trật tự.

Trường võ bị Pháp (Crip) đã phái nhiều huấn luyện viên người Pháp đến hợp tác với viên Giám đốc chuyên môn Septo đề khảo sát các cuộc thi Điền kinh Bắc-kỳ

Trường Thăng Long đã cử nhiều học sinh đến tham dự vào các cuộc cử động toàn thể (mouvements d'ensemble) hợp với học sinh Septo cùng biểu diễn.

Hội Olympique Haiphonnais đã cử đôi bóng tròn lên đấu cùng đội bóng Septo một cuộc đấu thân thiện.

Đoàn hướng đạo Hồng Đức và *đoàn Phù đổng Thiên vương* đã cử nhiều Hướng đạo sinh đến hợp sức với những đoàn viên đoàn du lịch Septo giúp việc giữ trật tự một cách rất chu đáo.

Các hội thể thao ở các tỉnh Hòa-bình, Bắc-giang, Vĩnh-yên, Phúc-yên, Nam-định, Phủ-lý, Hưng-yên, Thái-bình, Hai-dương, Haiphong và Hanoi đã sẵn lòng hưởng ứng khá đông và đã cử rất nhiều anh em lực sĩ đến sân vận động Septo họp mặt và thi tài.

Hội Septo kính tạ

N. N. nói chuyện

(Tiếp theo trang 7)

Tuấn, Nam-định. — *Những nốt sẹo của bệnh đậu càng để lâu càng rõ ra hay là mờ đi ? Một người còn trẻ, lên đậu đã lâu lắm rồi, bây giờ muốn chữa những sẹo còn lại trên mặt, chữa bằng thuốc gì được. Đã vào một mỹ viện chữa điện nhưng không ăn thua gì cả.*

— Những vết sẹo của bệnh đậu dù lâu cũng vẫn thế, tuy không rõ hơn lên. Muốn mất những nốt sẹo đó thì khó lắm, trừ phi có những phương pháp bên Âu Mỹ. Ở bên ta thì ông chớ nên chữa thử mà vô ích và tốn tiền. Với lại, cái đó đã đành là một sự không hay, nhưng cũng không quan trọng lắm — nhất đối với đàn ông — mà phải săn sóc đến. Có nhiều nét đẹp khác ở một người.

Đặng Hoàn, Kontum. — *Tôi thường trong mình mạnh, nhưng khi đi đường thì như đau, đi xe điện, xe lửa, tàu thủy hay chóng mặt, nôn, mửa ; thấy sóng biển to, hoặc đi coi cinéma cũng chóng mặt, vậy thì có thuốc gì chữa hết không ?*

— Nhiều người cùng trong trường hợp như ông — hoặc vì trong người yếu, có cái gì không được điều hòa, hoặc có khí lành mạnh như thường mà hay chóng mặt vì một cái tạng tự nhiên. Nhưng nếu thái quá (như xem cinéma cũng chóng mặt) tỏ ra người yếu, vậy ông nên đến thầy thuốc xem xét. Đó là một cách đề phòng khôn ngoan.

2) Tôi có tính đãng trí, hay quên, vậy trong óc đã bị thương một bộ phận nào ? Và muốn chữa, thì có thuốc gì chữa được ?

— Nhiều người đãng trí, có phải đâu là hỏng bộ phận nào trong óc ! Nhưng người ta đãng trí từng lúc thôi, lúc bận nghĩ về một công việc gì. Nhiều nhà thông thái hay đãng trí. Còn sự đãng trí nguyên bẩm và lâu dài thì là một cái bệnh, do tâm trí mình không hợp được ngay tức khắc với các việc chung quanh. Cần phải theo một cách « xo đúng » (réadaptation) lại, và chỉ có thầy thuốc mới chỉ bảo cách thức được, sau khi xem xét.

Cư sĩ Tập, Gia-định. — *Người ta nói với tôi rằng : giấy bản ở ngoài Bắc làm rơi nguyên liệu bằng vỏ cây và gỗ bào, có phải không ? Như thật thì tài quá. Thứ giấy ấy có từ đời vua nào ? Thế lý nào ? Làm bằng nhân công, hay bằng máy của người Âu Mỹ. Ở tỉnh nào xuất sản ra thứ giấy ấy, và ở đâu tiêu thụ nhiều nhất.*

— Giấy bản làm bằng vỏ thứ cây gió, ngâm nát, với thứ hồ lấy ở cây gỗ mò, và phèn (gần đây người ta thêm giấy vụn các thứ, gọi là lề). Cách làm toàn bằng tay, phần nhiều do đàn bà con gái làm. Công nghệ này có đã từ lâu lắm, do mấy làng ở trên Bưởi (Hà-đông) làm. Ngày xưa còn khoa cử chữ nho, giấy tiêu thụ rất nhiều. Sau một độ suy đồi, bây giờ công nghệ ấy lại đến hồi thịnh vượng. Giấy bản có thể dùng làm sắc, bằng, sách vở, và các thứ giấy gói.

Soir de Capri

48, FERBLANTIER — HANOI

CABINET D'ARCHITECTE
NGUYÊN - CAO - LUYÊN
HOANG - NHƯ - TIẾP
NGUYÊN - GIA - BƯC
Angle Rues Richaud et Borgnis Desbordes — Hanoi
TÉL. 879

Un bon Instrument s'achète à la maison...
LUTHART
DƯƠNG-THIÊU-TƯƠC
57 Rue du Chanvre—Hanoi
Guitares — Banjos
Violons — Mandolines
Tous nos instruments son soigneusement vérifiés par des ouvriers spécialisés et essayés par des artistes avant l'expédition

MỘT CUỐN SÁCH RẤT CẦN ÍCH !!
Ấy là cuốn « Dans les forêts et dans les rizières » của ông NGUYỄN-TIẾN-LÃNG, một văn học giả rất nổi tiếng. Đọc nó, ta thấy mình như được du-ngoạn khắp nước, từ thôn quê, đồng ảng đến núi rừng hoang rậm. Những học sinh và những người muốn luyện viết Pháp văn có thể lấy cuốn này làm kiểu mẫu. Giá có 0p 90, thêm 0p.10 cước, gửi về
HƯƠNG-SƠN
97, Hàng Bông, Hanoi

SƠN TỐT CÓ TIẾNG LÀ SƠN
GECKO
Hiệu THĂNG-LONG
Phố chợ Hàng Da — 26, Rue de la Citadelle — HANOI

Hạnh-phúc gia-đình

Nhắn các bà tới kỳ ở cữ !
Muốn tốt tươi nên giữ màu da !
HOA-KỲ RƯỢU CHỒI *nên sơa !*
Dung-nhan lại thấy đằm-đà hơn xưa !
Vừa giần huyết, lại vừa rắn cốt !
Vẻ đoan-trang đẹp tốt như không !
Ngày xuân càng đượm sắc hồng !
Càng tươi màu thắm, càng nồng tấm yêu !

Giới-thiệu bạn gái.
Bảo-Thị HỒNG-LOAN

POUDRE TOKALON « Pétalia »

SURPRENANTE DÉCOUVERTE D'UN CHIMISTE PARISIEN SPÉCIALISTE DE BEAUTÉ

Une poudre de riz si fine et si légère qu'elle flotte dans l'air. Telle est la surprenante création d'un Chimiste Parisien.

C'est pourquoi la Poudre Tokalon s'étend si régulièrement et si uniformément, recouvrant la peau d'un fin voile de beauté presque invisible. Il en résulte une beauté paraissant *parfaitement naturelle*. Très différente, en son effet, des poudres lourdes et démodées qui ne donnent qu'une apparence « maquillée », la Poudre Tokalon contient notamment de le Mousse de Crème qui la fait adhérer à la peau pendant 8 heures. Même dans un restaurant surchauffé, jamais votre visage nécessitera de « retouche » si vous employez la Poudre Tokalon. A la fin d'une longue soirée de danse, votre teint sera toujours frais et exempt de luisant.

Agents : F. Maron A. Rochat & Cie
45 Bd Gambetta — HANOI

CHERCHEZ-VOUS...

un Fournisseur en gros de Tricots et de

CHEMISETTES

qui vous donnera livraison rapide de vos commandes les plus importantes ?

Adressez-vous à la

Manufacture CU GIOANH

68-70, RUE DES ÉVENTAILS, HANOI — TÉL. 525

Muốn được khỏe mạnh

Sắc dục thái quá rất làm hại sức khỏe, lại có đeo bệnh phong tình (lậu, giang-mai, hạ-cam, hột-xoài, di-tinh, thiên-trụy). Các ngài đã chót chớ vội chán nản, cần giữ vững lấy tinh-thần và nên tìm ngay đến

ĐỨC THỌ ĐƯỜNG

131 — Route de Huế — Hanoi

mà chữa và uống thuốc không những được khỏi chắc chắn mà lại bồi đắp được sức khỏe. Thuốc dễ uống không công phạt, không hại sinh dục. Thuốc lậu 0p.60 một hộp, uống một ngày ; giang-mai 0p.70 ; hạ-cam 0p.30 v.v.. Nhà thuốc còn chế nhiều thuốc thần hiệu để chữa khí-hư, bạch trọc, phòng tích, đau dạ dầy v. v...

Có đại-lý ở các tỉnh.

Kính và bút máy

KÍNH : Các thứ kính dưỡng mục, cận, viễn đủ các số. Có hộp 200 mặt kính để thử trước khi mua, không lo ngại số cao, thấp hại cho con mắt.

BÚT MÁY : Ngòi verre : Kaolo, Pratic, Planzy Poure. Ngòi vàng : Waltermann, Parker, Semjer, Four, Boy Scout.

CÁC THỨ BÚT MÁY KÊ TIỀN TỪ 2p.20 ĐẾN 33p.75

CÓ MÁY : Có máy điện khắc tên vào bút máy để làm kỷ niệm, không lo mất, lẫn với bút của người khác. Nếu làm quà cho ai, mà khắc tên người bạn vào thì không gì nhã và quý bằng.

MAI - LÍNH *N° 60-62, Phố Cầu Đất — HAIPHONG*

TRƯỚC KHI BUÔN :

CHEMISETTE — MAILLOT DE BAIN — SLIP
MAILLOT CYCLISTE VÀ FOOTBAL —
MI BAS SPORT — PULL'OVER-CHANDAIL
BLOUSON — COMBINAISON...

Các ngài nên viết thư về lấy giá tại :

HÃNG DỆT

PHUC - LAI

87 — ROUTE DE HUÉ — HANOI ; Télég : TRICOFULAI — HANOI

Chuyên sáng-chế các kiểu thanh-nhã.

Phòng-tích và Phạm-phòng hay là đau dạ dầy

CON CHIM

THUỐC HAY NỔI TIẾNG KHẮP ĐÔNG DƯƠNG
GIẤY KHEN RẤT NHIỀU, CẢM ƠN THẬT LẮM.

Khi đầy hơi, khi tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng vỗ bình bịch. Khi ăn uống rồi thì hay ợ (ợ hơi hoặc ợ chua). Thường khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng nổi hòn, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người thường ngao ngán và mỏi mệt, buồn bã chân tay, bị lâu năm sắc da vàng da bụng dầy. Còn nhiều chứng không kể xiết. Một liều thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay. Liều một bận uống 0p.25. Liều hai bận uống 0p.45.

VŨ-ĐÌNH-TÂN, ân tứ Kim tiền năm 1926 178 bis Lachtray, Haiphong

Đại-lý phát-hành toàn Tỉnh Hanoi : ANHÀ, 13 Hàng Mã (Cuivre) Hanoi
Đại-lý phát-hành khắp Đông-dương : NAM-TÂN, 100 phố Bonnal, Haiphong
Có tỉnh 100 đại-lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-kỳ, Cao-miên và Lào có treo cái biển tròn.

Rượu Cốt Nhánh

MARTELL

là thứ rượu đã nổi tiếng từ 200 năm nay

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN
L. Rondon & Cie Ltd 21 Bd Henri-Rivière HANOI

Đã có bán khắp nơi

MỘT THÁNG VỚI MA

Truyện người ở với ma, rất ly-kỳ, rùng rợn.

Ai nhát gan, yếu bóng vía xin chớ có đọc những khi đêm khuya thanh vắng.

Tiểu thuyết của Lưu-trọng-Lư, nhà in Lê Cường, Hanoi xuất bản, gần 100 trang, giá 0p.25, in rất đẹp. Ở xa gửi mua bằng tem thơ cũng được.

NHƯỢNG TỐNG

Bằng đi từ hồi « *Thực nghiệp dân báo* » được quốc dân hoan nghênh đến nay chúng ta mới lại sắp được đọc văn của ông Nhượng Tống.

Với văn tài của ông Nhượng Tống chúng tôi không còn phải thêu dệt nhiều lời gì nữa, nhưng tưởng cũng nên nói rõ rằng : Cuốn Tiểu Thuyết « *Lan Hữu* » của ông Nhượng Tống viết hồi gần đây, nhà in Lê Cường in sắp xong không có truyện gì thuộc về chính trị. Chỉ là một quãng đời và một cuộc tình duyên lắt léo của tác giả kể lại với chúng ta. Nhưng khi đọc *LAN HỮU* tất chúng ta phải say mê đắm đuối với những người trong truyện hơn những khi chúng ta đọc *Tố-Tâm* và *Hồn-Bướm*... *LAN HỮU* hơn 200 trang, giá 0p.50, hàng tư tây này sẽ có bán.

THUỐC TRƯỜNG-SINH NGÂM RƯỢU

Cao hổ-cốt, tặc-kê, Sâm, Nhung, Tầm-gửi cây giâu, cao Kim-anh, Cam-khởi tử, Tô-hợp-hương, Đông-trùng hạ-thảo, và nhiều vị thuốc bổ quí-giá theo trong bài thuốc *Trường-sinh Gia-truyền* chế luyện thành bánh thuốc này. (Dùng rượu ta, rượu ty hay rượu vang tốt mà ngâm). Hương-vị rất thơm, uống ngon tuyệt-trần, không có rượu thuốc, rượu bổ nào ngon bằng. Uống rượu này ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh-thần minh-mẫn, bền trí, nhớ lâu, bổ tinh, sinh huyết, nhan sắc quang-nhuận, trừ được các tật bệnh, suốt đời mạnh khỏe trẻ mãi không già. Bởi vậy gọi là « Bánh Trường-Sinh ».

Người khỏe mạnh uống càng tăng sức khỏe, người nào yếu đau như kể dưới đây uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả : Những người đau mới khỏi, các bà sau khi mới sinh nở, người ở nơi nước độc, người bị bệnh ngã nước, bệnh phòng-tích, bệnh ho, hen, xuyễn, bệnh thở, bệnh vàng da (cả trong lòng trắng con mắt cũng vàng) bệnh tê thấp, bệnh nhức xương, bệnh ăn không tiêu, ngủ không được, bệnh di-tinh, mộng-tinh, thận hư, đau lưng, bốc hỏa, các ông giao-hợp yếu, các bà huyết sấu, kinh không điều, ra khí hư, những người đại-tiện không đều, nước tiểu không trong uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả.

CÁCH DÙNG : *Hộp lớn (giá 1p.00) ngâm thành 3 chai (litre). Hộp nhỏ (giá 0p.35, ngâm thành một chai (litre) trong một ngày là dùng được. Mỗi chai rượu bổ này đang giá 3p00, uống hết lại chế thêm rượu vào cho đến lúc nhạt thì thôi. Nếu muốn đặc, muốn tốt, ngâm thật nhiều bánh thuốc, ít rượu, sẽ thành một thứ rượu khai-vị (apéritif) rất quí, để uống trước khi ăn cơm và trước khi đi ngủ rất bổ, mà lại có đủ sức trừ được các bệnh như đã kể trên. Nếu chỉ cần ngon rượu để uống được nhiều không say, không mệt, không bốc nhức đầu thì ngâm thật ít thuốc và nhiều rượu. Nam phụ lão ấu và người có thai đều dùng được. Trước khi ngâm rượu bóc bỏ bao sáp đi. Xin nhận kỹ hiệu phật 12 tay, có chánh-phủ chứng nhận, của nhà thuốc Hồng-Khê*

Nhà thuốc Hồng-Khê

Tổng-cục tại 88 Route de Huế (ngay trước cửa Chợ Hôm) Hanoi và có đại-lý các nơi, là một nhà thuốc có danh-tiếng của người Việt Nam đã được thưởng bội-tinh vàng và bằng cấp bao khen. Mua thuốc Hồng-Khê, xin nhận kỹ giấu hiệu phật 12 tay có chánh-phủ chứng nhận kẻo lầm thuốc giả. *Có biếu sách Gia-Đình Y-dược và Hoa-Nguyệt Cẩm-Nang. Có gửi tính-hóa giao-ngân đi các nơi.*

Mặt đẹp như xuân

Ngày xuân vẻ mặt muốn tươi đẹp rực-rỡ, nên sửa điện, da sẽ không bao giờ hư như nẻ, bắt gió, bắt nắng, giám, sần, to da, v v... Thân đều, ngực (vú) nở, dáng đi đẹp. Chỉ dùm điểm-trang giữ gìn các lối lịch sự. Giá sửa từ 1 đồng. Răng đen, trắng. Uốn, ruộm tóc.

MY-VIÊN AMY 86, – HANG THAN 86 – HANOI

AI MỞ MỸ-VIỆN ? HIỆU HỚT TÓC

Nên mua máy uốn tóc : 100p. — 200p. — 400p. — đến 1800p. — Máy điện Rayon Violet : 80p. — 150p Máy sấy tóc : 25p. — 350p. — Máy uốn lông mi : 0p.90 — 12p.00 — Máy điện Massage (soa nắn) : 9p. — 45p. —240p. Máy làm nở vú (ngực đàn bà) 40p. — 380p. — Máy điện kẹp mũi thành dọc dừa 485p. — tondeuse điện : 70p. — Douche pulvérisante et bains de lumière 95p. — Bain facial vaporo lumineux : 250p. — Pulvérisateur điện 60p. — Vibro Masseur Standart 18p. — Kim uốn tóc thường : 1p.80 — 2p80 — 9p.50 — Thuốc uốn tóc permanence : 1p. — 2p — 3p. — Permanente (fabrication américaine) làm lông mi dài cong Nếu mua máy, xin dậy cách làm cẩn thận, chắc chắn. *Amy đại-lý các máy sửa đẹp Pháp — Anh — Mỹ.*

Imp. Thụy-Ký, Hanoi Tél. 869

Le Gérant Nguyễn k. Hoàn